

PT
9755
B5

UC-NRLF

⌘B 137 020

www.libtool.com.cn

YC129606

www.libtool.com.cn

PAMPHLET BINDER
Syracuse, N. Y.
Stockton, Calif.

Y0109806

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

Sv. Theatern.

N:o 122.

www.libtool.com.cn

BLOMMOR I DRIFBÄNK.

KOMEDI I FYRA AKTER.

SVENSKT ORIGINAL

AF

F. HEDBERG.

Uppförd & Kongl. Teatern i Maj 1862.

STOCKHOLM.

ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Pris: 75 öre R.mt.

FRIHERRINNAN HJELM, Claras mor.
MAJOR HJELM, hennes svåger.
EDVARD, hans son, vice häradshöfding.
BARON VALTER, husarlöjtnant.
EVALD, hans yngre bror, kadett.
KAMMARJUNKAREN STJERNE, {
KGL. SEKTER PUDELKRANS, { Valters umgängesvänner.
KONSUL ETTIG. {
M:LE PALMÉN, pensionsförestånderska.
M:LE FLORIN, första lärarinna.
ANNA HOLM, underlärarinna.
KANDIDATEN DOGMÉR, {
MAGISTER BRUUS, { lärare i pensionen.
CLARA HJELM, 17 år, }
ISABELLA ROTH, 16 år, }
ALMA STRÖM, 17 år, } helpensionärer hos M:lle Pal-
LOTTEN ALM, 18 år, } mén.
ERIKA LARSSON, 15 år, }
ELISE TROMAN, 14 år, }
FRU STRÖM, bagareenka, Almas mor.
INSPEKTOR LARSSON, Erikas far.
JEAN, baronens betjent.
CHRISTINE, mamsell Palméns piga.
PENSIONÄRER.
PROMENERANDE.
BADGÄSTER.

(Handlingen föregår under de 3 första akterna i Stock-
holm, försommaren 1859; under 4:de akten, som-
maren 1861, vid en badort på vestra kusten.)

STOCKHOLM.

HÖRBERGSKA BOKTRYCKERIET, 1862.

FÖRSTA AKTEN.

Östra alléen vid Carl den XIII:s torg, tagen så att alléerna gå midt öfver scenen, närmast åskådaren. Den bredaste alléen går närmast, så att man endast ser två utaf dem. Midt på scenen i närmaste alléen en bänk af det större slaget, och nära kulisserna en mindre bänk på hvardera sidan i den af lägsnare alléen. I fonden torget med statyn, en del af vestra alléerna, samt längs till venster en del af Jacobs kyrka, så som man ser vyn då man med ryggen vänd åt Mindre teatern, blickar ut öfver torget. Det är i middagsstunden, och under hela akten ser man promenerande af alla stånd och åldrar, samt lekande barn, komma och gå från och till olika sidor. Vid ridåns uppgång sitter ett yngre fruntimmer på bänken midt på scenen, läsande i en bok. Bredvid henne ett äldre fruntimmer, sysselsatt med handarbete. En korpulent herre kommer, i sällskap med en annan som är mycket mager, från höger. Några barn leka till venster i alléen utåt torget, och deras vakterska, en ung, nätt barnflicka, sitter på den lilla bänken på samma sida, lifligt samtalande med en lifgardist som står sprättig och uppsträckt framför henne.

Första Scenen.

TVÅ FRUNTIMMER. TVÅ HERRAR. EN BARNFLICKA.
EN LIFGARDIST. BARN.

EN GOSSE. Hurra! Nu ska' vi leka trädhök!

ALLA BARNEN (om hvarandra). Ja, ja! trädhök!
Hurra! (de springa till hvar sitt träd, och fatta posto

der, samt fortsätta sedan den nämnda leken under skratt och stöj).

DET LÄSANDE FRUNTIMRET (*ser upp ur boken*). Fäsliga barn att stöja! Det vore väl om barnen blefve förbudna att leka på allmänna promenadplatser!

DET ANDRA FRUNTIMRET. Åh, de stackrarne ha' minsann inte för många sådana!

FÖRSTA FRUNTIMRET (*ser förnämt på henne genom sin pince-nez*). Hm! (*läser vidare*).

DEN KORPULENTA HERRN (*till den magre*). Odrågligt varmt i dag! Hm! svettas som i ett ångbad!

DEN MAGRA HERRN. Det kan jag inte klaga öfver!

FÖRSTA HERRN. Får jag inte bjuda assessorn på en liten frukost! Sjön suger... ha-ha-ha!

ANDRA HERRN. Tackar alfra ödmjukast! Nå, hvad tror brukspatron om representationsreformen?

FÖRSTA HERRN. Ja... det... har jag just inte tänkt mycket på! När listorna va' nere på min ort så höll jag på med mitt nya ångbränneri... hade inte fan tid att tänka på tocke der skräp!

EN GOSSE (*springer efter en annan*). Kull! (*slår honom i ryggen så att den andre far emot den korpulente herrn*) Se opp, tjocka herrn!

FÖRSTA HERRN (*höjer sin käpp*). Se opp sjelf, byting... eller skall jag...

GOSSEN. Äh! herrn kan inte ta' fatt i mig! (*de springa skrattande undan*).

FÖRSTA HERRN (*lugnt*). Det har han rätt uti! (*till den andre*) Kom nu! (*de gå, men nära kulissen hejdar han sig*) Hur mycket väger assessorn?

ANDRA HERRN. Jag vägde sju och ett halft pund, när jag kom ifrån Carlsbad i somras!

FÖRSTA HERRN. Kors, en sådan skrika! I våras vägde jag 23 pund!

ANDRA HERRN. Ja, brukspatron är en viktig man i staten!

FÖRSTA HERREN. Ha-ha-ha! förbannadt qvickt! Det är värdt en butelj guldkrona! Ha-ha-ha! (*de gå till venster*).

LIFGARDISTEN (*till barnflickan*). Åh, nog kunde lilla Lotten gå ut med till Haga om lördag qväll!

BARNFLICKAN. Om jag bara fick för herrskapet!

LIFGARDISTEN. Hvad behöfver herrskapet veta det? Grosshandlarns Lovisa går alltid sedan herrskapet har somnat!

BARNFLICKAN. Ja, men herrn spelar om nätterna och kommer sent hem... och då sitter frun och väntar på honom — och gråter... usch! en sådan karl!

LIFGARDISTEN (*sentimentalt*). Ack om jag vore Lottens man, så skulle jag aldrig gå ut!

BARNFLICKAN (*slår honom på armen*). Pytt san! så heter det alltid förut... men se, efteråt...

LIFGARDISTEN (*högtidligt*). Nej Lotten!... ta' mig fan... (*samtalar ifrigt med henne*).

EN FLICKA. Nu ska' vi leka rymmare och fasttagare hela alléen utåt!

EN MINDRE FLICKA. Nej! mamma har sagt att jag inte får gå ifrån Lotten!

DEN FÖRSTA (*ifrigt*). Jaha, men jag vet att när min Carin talar vid någon militär, så ser hon aldrig hvad jag gör! Och det gör inte Lotten heller! Kom du!

EN GOSSE (*springer åt höger*). Jag är rymmare! Hurra!

ALLA BARNEN (*om hvarann'*). Nej jag!... nej jag!... Äh! det är orätt!... Hurra! (*de springa ut till höger*).

DET LÄSANDE FRUNTIMRET (*slår igen boken*). Det är rysligt intressant! (*till den andra*) Vet fruntimret hvad klockan är?

ANDRA FRUNTIMRET. Hon slog nyss half tolf!

FÖRSTA FRUNTIMRET. Half tolf! (*stiger hastigt upp*) Och min man som skulle ha' frukost klockan elfva!...

Jag säger att mamma inte mår bra, och att jag måste vänta! (*går till höger*).

Andra Scenen.

DET ARBETANDE FRUNTIMRET. BARNFLICKAN.
LIFGARDISTEN.

FRUNTIMRET (*ser efter henne som gick ut*). Det var bestämdt fru Ryding! . . . Nä, det skall jag nog få reda på utaf fru Holm i eftermiddag, när jag kommer dit på kaffe!

LIFGARDISTEN. Det vill säga, Lotten kommer om lördag?

BARNFLICKAN. Ja om jag kan! . . . Och Johansson tycker inte om Lovisa?

LIFGARDISTEN. Tycker Lotten det? Vet Lotten att Lotten är en så söt flicka, så vet Lotten att . . . att . . . ja, det kommer aldrig i frågan, Lotten!

BARNFLICKAN (*ser sig omkring*). Kors i alla tider! Hvar är Rika?

LIFGARDISTEN (*visar åt venster*). De sprang ut ditåt, hela svärmen!

BARNFLICKAN. Ja jag säger väl det att de ungarne . . .

LIFGARDISTEN. Nej, nu får jag lof att kila till kassern! Adjö lilla sakramenskade sötunge! Vi träffas om lördag qväll!

BARNFLICKAN. Utanför kryddboden!

LIFGARDISTEN. Och om Lotten tar med sig litet monium, så skadar det inte! några smörgåsar och litet tilltugg i en flaska!

BARNFLICKAN. Ja . . . frun tar aldrig in nycklarna!

LIFGARDISTEN. Adjö, lilla tjufunge! (*går till höger*).

BARNFLICKAN. Hm! de må säga hvad de vilja om norrska skarpskyttarne, men jag tycker mer om lifgardet till häst, jag! — Vänta hon, Rika! (*går till venster*).

FRUNTIMRET (*ser utåt alléen till höger*). Nå min-sann, går inte der fröken Renklo... och efter henne en löjtnant... (*lägger hastigt ihop sitt arbete*) Det får jag löf att ta' reda på!... Jag har hört sägas att hon ska' ha' möten i Bresilie park! (*skyndar ut till höger*).

Tredje Scenen.

MAGISTER BRUUS (*omkring 45 år, med något kal panna, mörkt hår och glasögon; klädd i ljus sommar-rock och holmhatt; sättet buttert och sträft; inkommer från höger med rocken på armen och hatten i hand*). Småstadsbor ä' ni, så Stockholmare ni också vill kallas! Ställa de sig och se efter en, därför att man tar rocken af sig när man är varm! (*sätter sig på mellersta bänken*) Ah! det var skönt att få sitta! Mio vanliga promenad till Roslagstull har i dag kostat på mig mera än eljest! Men man kan behöfva frisk luft på förmiddagen, när man på eftermiddagen skall prenta historia och språk i sexton små papegojor! Historia?... det vill säga ett compendium af årtal, ytliga uppgifter och namn... o, historiens genius! (*snusar*) jag skulle önska att kunna bjuda dig en pris, ty nog behöfde du den! — När dog Carl XII:te? — 1718. — När föddes Gustaf III:dje? — 1746. — Hvad hette Adolf Fredriks gemäl? — Lovisa Ulrika — — jaha! det der går ju galant, det! Det är också allt hvad en qvinna kan behöfva veta om sitt fäderneslands öden! — Historiens filosofi — de herrliga lärdomar den ger folken och furstarne — duger inte för drifhusväxter! (*snusar och ser sig omkring*) Här är inte mycket folk i dag! Så mycket bättre! desto färre narrar att förarga sig åt!

Fjerde Scenen.

DE FÖRRE. BARNEN (*från höger*).

EN STÖRRE GOSSE (*till den lilla flickan som gråter*). Seså, grät inte nu, så ska' du få en stor pepparkaka!

DEN STÖRRE FLICKAN. Och i morgon skall du få mitt nya dockhufvud!

DEN LILLA. Hi-hi-hi! det gör så ondt!

BRUUS (*deltagande*). Hur är det fatt med lillan?

GOSSEN. Jo, vi lekte hök och dufva, och så slog hon omkull sig!

BRUUS. Och du var väl hök du, kan jag tro?

GOSSEN. Ja, det var jag!

BRUUS. Nå, skall inte du som är stor, vara försiktig med dina små dufvor? (*sätter den lilla i sitt knä*) Seså, gråt inte nu! Hvad heter du, min lilla flicka!

DEN LILLA. Rika!

BRUUS. Jaja, ser du lilla Rika, en sådan der liten dufva ska' akta sig för både hökar och gökar! Har du ingen barnpiga med dig?

DEN LILLA. Jo, Lotten!

DEN STÖRRE FLICKAN. Men hon är visst ute och går med en herre vid lifgardet till häst!

BRUUS. Jo-jo, det är så jungfrurna bruka se efter de små nu för tiden! — Men få se om jag har något namnam åt lilla Rika! (*letar i fickorna*) Jo, minsann har jag inte pepparkakor! Kom hit ni andra också, så ska' ni få litet med! (*barnen trängas omkring honom*) Nånå... nånå! ... ät inte opp mig med, — det blef en seg pepparkaka! Och nu skall jag tala om en saga för er, om hvad snälla barn bruka göra när de få namnam! (*talar sakta med dem*).

Femte Scenen.

DE FÖRRE. VALTER och HJELM (*från venster, arm i arm*).

HJELM (*i det de långsamt gå förbi*). Således är du återigen kär? Det vill naturligtvis säga: på ditt vanliga, lättsinniga sätt?

VALTER. Nej, tveptom! den här gången är det på fullt allvar! (*ett ungt, elegant fruntimmer inkommer från*

höger i alléen utåt torget, och går ut till venster) En förbannadt söt flicka! (*vänder sig om*) Jag kan undra hvem hon var?

HJELM (*skrattande*). Jo-jo . . . jag märker att du är allvarsamt kär!

VALTER. Fäst dig inte dervid . . . det var bara af gammal vana! Men hvad nu min verkliga kärlek beträffar, så är det så . . . (*de gå till höger*).

Sjette Scenen.

BRUUS. BARNEN. Sedan BARNFLICKAN.

BRUUS (*till barnen*). Ja ser ni, så göra alltid snälla barn!

GOSSEN. Nej! då är det roligare att äta upp allt med detsamma!

FLICKAN (*ser åt venster*). Der kommer Lotten!

BRUUS. Jaså . . . jag skall minsann ge' henne för att lemna små barn så der vind för våg.

BARNFLICKAN (*från venster*). Hvar är Rika? Har ingen af barnena . . . (*får nu se henne*) Jaså, der är hon!

BRUUS. Jaha . . . men inte är det jungfruns fel att hon inte slagit ihjäl sig!

BARNFLICKAN. Jag har sprungit och letat efter henne kring hela torget . . . men de elaka ungarne hålla sig aldrig i styr!

BRUUS. Ja, och de koketta pigorna ha' så mycket annat att sköta! Här finnas så många kurtisörer!

BARNFLICKAN (*näbbigt*). Gå de i vägen för herrn? (*lyfter flickan upp på armen*) Kom nu, så gå vi hem!

BRUUS. Hvem tjenar hon hos?

BARNFLICKAN. Ja, fråga får herrn höra! (*till flickan*) Om Rika understår sig att tala om något för mamma, så skall hon få se på annat i morgon! (*går med flickan till höger*).

BRUUS (*ropar efter henne*). Var bara beskedlig mot barnet, annars skall jag nog ta' reda på hvar du finns!

BARNEN. Nej! nu ska' vi leka mera! Hurra! (*de skynda ut lekande*).

BRUUS (*tar på sig rocken*). Prägtiga damer att anförtra sina barn åt! Hm! de bytingarne åto upp alla mina pepparkakor!

Sjunde Scenen.

DE FÖRRE. HJELM och VALTER (*från höger*).

VALTER. Jag vet inte mera om henne än att hon lär vara i pension hos en mamseñ Palmén, och att hon heter Alma!

BRUUS (*för sig, uppmärksam*). Palmén... Alma?

HJELM. Och hvad ämnar du vidare göra?

VALTER. Försöka att bli' bekant med henne... att bli' älskad tillbaka, och att...

HJELM. Gifta dig med henne?

VALTER. Hvarför inte... om det är ett parti som anstår mig!

HJELM. Och i annat fall?

VALTER. Så blir det väl något råd! (*ser åt vänster*) Ah, för tusan! Der står Stjerne och talar med det vackra fruntimret som vi mötte nyss... jag skyndar dit så kan han presentera mig!

HJELM. Och Alma?

VALTER (*lätt*). Au revoir! Jag söker upp dig här sedan! (*skyndar ut till vänster*).

Åttonde Scenen.

HJELM och BRUUS.

BRUUS (*för sig, men högt nog att höras af Hjelm*). Det var mig en lättsinnig krabat!

HJELM (*vänder sig om, förvånad*) Ja... jag kan inte neka... Hvad ser jag? Magister Bruus!

BRUUS (*buttert*). Jo, det slår in! Hvem är herrn?

HJELM (*räcker honom vänligt och gladt handen*). Är jag inte igenkänd?

BRUUS. Nej!... ser mycket illa... har desstom inte så der fina bekantskaper! (*stiger upp för att gå*).

HJELM (*leende i det han håller honom kvar*). Min gamle lärare är sig lik, märker jag!

BRUUS. Lärare? (*ser på honom noga*) Ja, minsann tror jag inte... ja! det är Edvard Hjelm! Nå god dag! det var längesedan vi träffades.

HJELM (*sätter sig bredvid honom*). Ja, och tack, gamle magister för allt hvad ni fick svettas för mig! Det var inte lätt att få något i mitt hufvud!

BRUUS. Nej, det satt så många tjufpojksstreck der förut... Men det gick i alla fall... man kan ha' värre besvär, och ingen lön för sin möda! (*ser på honom*) Nå, ung man i verken? ... Hyasa? ... Kanske ordinarie till och med?

HJELM. Åhnej, det går inte så fort! Men hur lever världen med min gamle Mentor?

BRUUS. Världen och jag visa hvarandra tänderna som vanligt! Den ger mig knappt bröd, mördande lektioner, gikt och grå här... och jag ger den fan, så är det qvitt!

HJELM. Lika bitter och bötter som alltid!

BRUUS. Har inte haft något skäl att byta natur!

HJELM. Är ni ännu ungarl?

BRUUS. Ja, jag har aldrig haft råd att skaffa mig ett så dyrbart bihang som en hustru!

HJELM. Ert hjerta har likväl alltid varit rikt!

BRUUS. Hur vet herrn det? För öfrigt, hvad gäller den rikedom? Tag herrn sitt rika hjerta och gå upp på börsen med det, så får herrn se om någon affärs-

man vill låna herrn ett öre derpå! nej! dåligt hypo-
thek . . . mycketdåligt.com.cn

HJELM. Elak, som alltid!

BRUUS. Ja, så kan man ta' det . . . Det är med sådana der rika hjertan i våra dagar, alldeles som med gamla klavér — ingen menniska frågar efter dem!

HJELM. Och hvad lefver min gamle lärare af nu för tiden?

BRUUS. Jag är en ny Hamlet: "Jag äter luft, späckad med lexor!"

HJELM. Jaså, ni ger fortfarande lektioner?

BRUUS. Ja, jag utminuterar historia och lefvande språk i 7 å 8 privatskolor, och 5 å 6 flickpensioner! Jag säljer dålig vara för godt pris, jag som de andra affärsmännen — den enda skillnaden oss emellan är att jag kunde sälja god vara — — men den har ingen efterfrågan!

HJELM. Ni är oförbätterlig!

BRUUS. Jaja . . . åkomman har det med sig att man får så lätt anledning till recidiver! — Nå, är herrn lycklig?

HJELM. Hvarför säger inte min gamle magister du åt mig som förr?

BRUUS. Åh för tusan, det skall väl finnas vett hos mig också . . . alla mina nuvarande elever äro herrar och mamseller redan i skolan . . . hvad skall det då inte vara med dem som varit i Upsala?

HJELM. Men mig säger ni nog *du* åt . . . inte sannt?

BRUUS. Och det vill *du*?

HJELM. Ja visst!

BRUUS (*stiger upp och ämnar gå*). Adjö!

HJELM (*hejdar honom*). Hvad nu? ämnar ni gå?

BRUUS. Ja, jag tycker inte om att träffa folk som rubbar mig i min öfvertygelse!

HJELM (*ser honom värm och trohjärtadt i ögonen*).
Seså, gamle tvärvigg till magister! smälter inte isen
kring hjertat?

BRUS (*halft blid, halft butter*). Nå ... nå! ...
Gud vet om inte den tinar upp en smula!... (*skakar
hans hand*) Du är densamme som förr, ser jag!

HJELM. Och ändå är jag mycket förändrad! Men
apropos! Känner ni en mamsell Palmén som har
pension?

BRUS. Ja, jag läser der. Hvarför frågar du det?

HJELM. Jo, jag hörde en af mina vänner tala om
den der pensionen. Hurudant fruntimmer är mamsell
Palmén?

BRUS. Mycket långt, mycket snålt och mycket
gudligt!

HJELM (*skrattande*). Jag menade som pensions-
förestånderska.

BRUS. Jaha, det menade jag också!

HJELM. Har hon bildning?

BRUS. Ja gudbevars! Hon ritar blommor, talar
franska, spelar dansmusik, vet att jorden är rund och
att solen står stilla, niger alltid djupare för de rika
pensionärernas föräldrar än för de fattigas, och ger
aldrig frökvarne örfilar. Med ett ord, det är ett myc-
ket bildadt fruntimmer!

HJELM. Och flickorna få en god uppfostran i hen-
nes pension?

BRUS. Ja vasserratre! De dresseras der lika bra
som hos någon annan mamsell! De få lära sig allt hvad
hon sjelf vet, och mera kan väl ingen förnuftig far eller
mor begära.

HJELM. Men själen... hjertat... hur bildas de?

BRUS. Är du galen? ... Här är fråga om att
fernissa ytan så att den skiner!

HJELM. Och en sådan rigtning kan inte ni mot-
verka?

BRUS. *www.libtold.com* Jag? . . . Hör på, är du vän af trädgårds-skötsel?

HJELM. Ja, mycket!

BRUS. Har du någonsin försökt att sätta skogsblommor i drifbänk?

HJELM. Nej! jag tycker bäst om dem ute på marken!

BRUS. Ja, det gör jag också! Då ha' de sin friska, naturliga doft och färging. Men ser du, världen är gourmand, den vill ha' dem större, vill ha' färgerna bjertare, doften mera berusande . . . då sätter den in dem i drifbänken! Experimentet lyckas också — till en del! De bli mycket större, brådmognare, yppigare — men det är också inte samma blommor mera, och deras friska doft har försvunnit för att gifva plats för en färgprakt som berusar ögat men lemnar själen kall! — Nå, medan de nu stå der inne i drifbänken, i den heta och qvafva luften, hvad skulle det tjena till att lägga en näfve jord från skogsbacken omkring deras rötter? Drifbänkens värme skulle förtorka den, och den jord som var ett lifselement för skogsblomman, skulle bli' ett gift för drifbänksprodukten! — Der har du min förklaring!

(Man hör skratt och prat utanföre till venster.)

HJELM. Hvad är det?

BRUS *(ser ut)*. Några herrar som prata med ett fruutimmer . . . för fan! jag tror att de ä' näsvisa?

HJELM *(afsides)*. Det är Valter . . . och hans så kallade umgängesvänner äro med honom!

Fjonde Scenen.

DE FÖRRE. ANNA. VALTER. EVALD. STJERNE.
ETTIG. PUDELKRANS. Sist DOGMÉR.

(Anna inkommer från venster, med Valter på ena och Stjerne på den andra sidan om sig. Hon är blek, men söker att visa sig lugn. Efter dessa komma

Ettig och Puddelkrans, arm i arm, samt sist Ewald, i kadettuniform, med lorgnelt i ögat.)

ANNA. Ännu en gång ber jag herrerne att få i fred fortsätta min väg!

STJERNE. Men för tusan, min lilla nådiga! hvarför är man så fjer i dag? När vi sist träffades...

ANNA. Jag känner ingen af er, mina herrarl och det är bra illa af er att inte midt på ljusa dagen låta ett stackars fruntimmer gå i fred, derfor att hon har den ottyckan att vara ensam.

VALTER. Men det är just för att skydda er som vi göra sällskap!

STJERNE. Ni skall dessutom inte tro att vi inte känna er... skall jag säga ert namn?

ANNA. Men för Guds skull, mina herrar...

ETTIG (*skrattande*). Seså lilla Elise...

BRUUS (*går fram till Anna*). God middag, mamsell Holm!

ANNA (*glad*). Magistern! Gud ske lof!

BRUUS. Känner mamsell de här herrarne?

ANNA. Nej, visst inte!

BRUUS (*till herrarne som se något förlägna ut*). Känna herrarne den här unga flickan?

VALTER. Nej, inte jag...

STJERNE. Jag vet inte... jag tyckte... men det kan hända att jag misstagit mig!... ansigtet föreföll mig så bekant!

BRUUS. Men sättet borde ha' förefallit er något olika! Vet ni, mina eleganta herrar, hvad jag skulle göra, om jag vore tjugo år yngre?

PUDDELEKRANS (*näsvis*). Ni skulle väl sjelf vilja göra henne sällskap! (*de andra skratta.*)

BRUUS. Det tänker jag ändå göra! Nej, jag skulle piska upp er som okynuiga pojkar! Nu är jag 50 år, och derfor föraktar jag er! Kom, mamsell Holm!

DOGMEER (*inkommer från höger, han stannar nära kulissen, då han ser hvad som föregår bland de förre; för sig*). Anna!... och Bruus... hvad skall detta betyda?

ETTIG (*i detsamma Bruus, som gifvit Anna sin arm, ämnar gå ut med henne till höger*). Hör nu, hvem är herrn, om jag får fråga?

BRUUS (*kallt*). Jag har inte kontoret på fickan... så herr konsuln känner mig inte!

ETTIG (*generad*). För tusan! han tycks känna mig!

STJERNE (*ställer sig i vägen för dem*). Ja, men jag vill veta...

HJELM (*som hittills stått en tyst betraktare, stiger nu fram och säger lugnt men bestämdt*). Om kammarjunkaren vill ha' några upplysningar, så skall jag lemna dem!

BRUUS. Åh, gör dig inte besvär, min vän! Jag kan gerna underrätta de här herrarne om att jag är en gammal skolfux som är van att ge' lektioner i hvarjehanda... de här herrarne kunde behöfva en sådan i belevfvenhet och uppmärksamhet mot qvinnan... men jag hoppas att deras blifvande hustrur en dag ska' lära dem det bättre än jag! (*i det han med ironisk artighet lyfter på sin hatt*) Jag har den äran att helsa eder, J värdiga representanter af vår tids bildade ungdom! Mjukaste tjenare! (*går med Anna till höger*).

DOGMEER (*afsides*). Jaså, den stolta mamsell Anna har sådana der äfventyr! Jag nästan anade det! (*går till höger*).

Tionde Scenen.

HJELM. VALTER. EVALD. STJERNE. ETTIG. PUDDLKRANS. (*De se på hvarandra någorlunda generade*).

VALTER (*i det han bjuder Hjelm en cigarr ur sitt fodral*). Röker du?

HJELM (*kort*). Nej, jag tackar!

ERTJE. Hm! ... jag kan undra hvad det der var för ett gammalt original?

STJERNE (*föraktligt*). En bokmal förmodligen!

PUDELKRANS. Han var gammal bekant med dammen, det såg man!

HJELM. Han är den hederligaste man jag känner, och jag tillåter ingen att skymfa honom och hans sällskap genom dylika insinuationer!

PUDELKRANS. För allt i världen... häradshöfdingen missförstår mig... jag menade att hans sätt emot henne var riktigt faderligt!

EVALD (*läattsinnigt*). Åhja, man känner sådana der fäder!

STJERNE. Dessutom tycker jag att en sådan der våpa kan vara glad öfver att en bättre karl vill göra henne sällskap!

HJELM (*kallt*). Farväl, mina herrar!

VALTER (*sakta till honom*). Är du ond, Hjelm?

HJELM. Nej, men jag passar inte riktigt bra i det här sällskapet. Och förlåt min uppriktighet, inte du heller!

VALTER. Ah, de mena inte så illa som de sågal!

HJELM. Tror du det? Farväl med dig!

VALTER. Åh-nej, stanna qvar en stund! Jag ville så gerna tala med dig!

HJELM. Det finns ett annat sätt. Kom du med mig i stället.

VALTER. Det kan jag inte... jag har lofvat att äta middag tillsammans med mina vänner!

HJELM. Dina vänner?... Nå i så fall behöfver du inte mig!... Farväl! (*går till venster*).

Elfte Scenen.

DE FÖRRE (*utom Hjelm.*)

STJERNE. Hör du, Valter, hvad är det der för en bet- och bönepredikant som du råkat ut för?

ETTIG. Ja, han har en riktig läsarefysionomi!

PUDELKRANS. Det är en komplett Tartuffe!

VALTER. Säg ingenting om honom... han är bättre än vi allasammans! Han är en gammal skol- och akademikamrat till mig, och en utmärkt ung man både på hafvudets och hjertats vägnar.

STJERNE. Men hvad är han för slag?

VALTER. Vice häradshöfding!

STJERNE. Jaså, inte värre!

VALTER. Säg inte det... Hjelm har en lysande framtid... han kommer bestämdt att gå mycket långt.

ETTIG. I fall han inte stannar, ja! Ha-ha-ha!

EVALD. Skall ni inte höra på, när konsuln säger qvickheter! Jag tycker det händer inte så ofta.

ETTIG (*puffar honom undan*). Tjufpojke der!

PUDELKRANS, Hjelm?... Hör nu, är han kanske slägt med friherrinnan Hjelm?

VALTER. Ja, så nära slägt som en brorson kan vara.

STJERNE. Ah! för tusan! det förändrar saken... friherrinnan är ett charmant fruntimmer, och som vel att poussera sina släktingar! Det var dumt att jag inte fick göra hans bekantskap!

VALTER. Jag tror verkligen inte att han hade någon lust att göra din!... Hvad var det också för fördömdt infall af dig att tilltala den der unga flickan?

STJERNE. Men såg du då inte att hon tittade sig omkring, alldeles som om hon sökt någon? Det förefaller mig alltid misstänkt.

ETTIG. Mig också! Ett hederligt fruntimmer ser sig aldrig omkring!

PUDELKRANS. Dessutom är det menskligt att misstaga sig!

EVALD. A propos misstaga sig, så begick jag häromqvällen ett bra förargligt misstag på Drottninggatan... jag skulle just hem till Carlberg, och kom

ut gårdsvägen från Lauras schweitzerin... ni vet att jag har alltid varit litet förtjust i Laura!

ETTIG. Och det säger han åt mig!

EVALD. Nå-ja, att du satt upp schweitzeriet åt henne... hvad gör det?... Du borde finna dig smickrad!

ETTIG. Det gör jag också... när hon kan förtrolla barn, hur mycket mera farlig skall hon då inte vara för karlar!

EVALD (*stött*). Barn?... Akta dig, Ettig! När man varit fem år på Carlberg så är man inte något barn längre...

ETTIG. Seså, bli inte ond nu!... jag vet ju att du är fyllda aderton år... jag ville bara drifva litet med dig!

STJERNE. Nå, tala nu om misstaget!

VALTER (*afsides*). Det är märkvärdigt hvad hon dröjer!

EVALD. Jo, som jag kommer ut ur porten, så ser jag ett fruntimmer som går föré mig på trottoiren... jag går i fatt henne och ber att få göra sällskap... hon har ingenting emot det, och det bär af långt ner åt Clarasidan... vi förde en mycket liflig konversation, och när vi slutligen kommo till ett stort hus nere på en af smågatorna, niger damen mycket infamt, slår upp sin svarta voile och säger: "Det är första gången på fyratio år som en sådan ära händt mig, och jag skall riktigt tala om för min måg på Carlberg sådana artiga kadetter han har!" — Och hvem tror ni jag såg? Jo, lektor Bergs svärmor, en gammal hexa på sextio år!

DE ANDRA. Ha-ha-ha!

EVALD. Jag kunde inte säga ett ord, och till råga på förargelsen kom jag för sent hem och fick ar-rest dagen derpå! .. Några dagar derefter kom lektorn och underrättade mig om att jag kunde ha godt hopp om att få bli' hans svärfar bara jag först blef

torr bakom öronen, som han uttryckte sig — ty gumman hade blifvit alldeles förtjust i mig! ... Ah! jag var så ond så att jag hade haft lust att mana ut honom!

VALTER. Det skall lära dig en annan gång att låta bli och spela kurtisör!

EVALD. Äh! du skall inte komma med några moraler, du är sjelf mycket värre!

VALTER. Evald!

EVALD. Ja, det är inte värdt att du gör dig till! Det är just utaf dig som jag har lärt mig!

ETTIG. Ha-ha-ha! Evald blir minsann en äkta Don Juan, om han får lefva!

STJFRNE. Det ligger i blodet.

EVALD. Men ser ni, nu är det en annan sak — och det är att jag är riktigt kär ... ja, riktigt illa kär!

PUDELKRANS. Det är väl i någon liten skönhet vid baletten!

EVALD. Nej, det är i en ung flicka i mamsell Palméns pension!

VALTER (*häftigt*). Hvad säger du, pojke?

EVALD. Hvad rör det dig?

ETTIG. Det är rätt, lilla Evald ...

EVALD. Lilla?

ETTIG. Nej ... nej ... *stora* Evald! ... Evald den store! Ha-ha-ha! ...

EVALD. Och vet ni att hon är så söt, så vacker, så qvick ... äh! jag dansade sju valser med henne på sista Carlbergsbalen ... och när vi hade slutat den sista, så tryckte hon min hand ... och sa' att hon aldrig hade haft så roligt förr ...

VALTER (*leende*). På en Carlbergsbal, ja!

EVALD (*häftigt*). Nej! hon hade *aldrig* haft så roligt förr!

VALTER. Hon var kanske inte van vid att vara på barnbaler ... (*hastigt i det han ser åt venster*) Hvad ser jag! der kommer hon!

ALLA (*vända sig nyfiken åt venster*). Hon!...
hvilken?

VALTER (*afsidet*). Så oförsigtigt!... (*högt*) Hvad
se ni efter?

STJERNE. Du skrek till: der kommer hon!

VALTER. Gjorde jag?

ALLA. Ja visst!

VALTER (*visar åt höger*). Nej, jag såg ditåt, och
fick sigte på den der herrn som kommer här i al-
lén... känner någon af er honom?

STJERNE (*lorgnerar*). Nej, inte jag!

ETTIG. Inte jag heller!...

PUDELKRANS. Vänta, det är ju min goda bror,
Dogmér!

ETTIG. Kandidaten?

PUDELKRANS. Ja... det är ett erkebiskopsämne
det der, ska' ni tro!...

VALTER (*afsidet*). Han är lärare i pensionen!
(*högt till Puddelkrans*) Vill du presentera oss för ho-
nom?

PUDELKRANS. Mycket gerna... sedan ska' vi bjuda
honom på vatten... det är just hans force, det!

VALTER (*otdligt*). Kom då, så gå vi emot honom!

PUDELKRANS. Nej, hvad skall det tjena till! Han
är ju strax här!...

EVALD (*som sett åt venster*). Hör ni! här kom-
mer hela pensionen... och min flamma är också
med!...

VALTER (*afsidet*). Fördömde pojke!

STJERNE. Låt oss gå in i allén åt torget, och
inte låtsa om att vi se dem... det här kan bli roligt!

ALLA. Ja visst... ja visst! (*de draga sig upp i
allén åt torget, och stanna vid högra bänken, sakta
samtalande.*

www.libtoll.com.cn
Tolste Scenen.

DE FÖRRE. MAMSELL PALMÉN. CLARA. ISABELLA.
ALMA. LOTTEN. ELISE och ERIKA.

(Mamsell Palmén inkommer först, med Clara bredvid sig, derpå Isabella, Alma och Lotten, samt sist Elise och Erika. Erika hoppar öfver band och Elise har en röd ballong som hon leker med.)

M:LLE PALMÉN. Inte skratta högt, flickor! det passar sig inte!... *(ömt till Clara)* Är hufvudet bättre, Clara lilla?

CLARA. Åhja, litet bättre!... jag skulle så gärna vilja hvila mig litet!

M:LLF PALMÉN. Ja, men jag vet knappt om det passar sig att hvila i Carl XIII:s torg.

CLARA. Hvarför inte, tante? Här finnas ju bänkar!

M:LLE PALMÉN. Näja... vi få väl sätta oss här på bänken då, för att göra dig till viljes! *(till de andra)* Kom och sätt er, flickor! *(strängt till Erika, som något vårdslöst kastar sig ner på bänken)* Erika! man sätter sig inte så der!

ERIKA. Hur sätter man sig då, ma tante?

M:LLE PALMÉN. Man sätter sig som jag... anständig!

ALMA *(sakta till Isabella)*. Han är här!

ISABELLA *(likaså)*. Hvilken?

ALMA *(likaså)*. Min vackra löjtnant!

ISABELLA. Ah! *(ser oförmärkt åt det håll der herrarne stå)* Och min lilla kadett också!

ALMA *(sakta)*. Tyst!

M:LLE PALMÉN. Hvad sa' flickorna för slag? / Nå, Isabella!

ISABELLA *(förlägen)*. Jo... Jag...

ALMA *(hastigt)*. Jag förhörde Isabella hennes historia tills i morgon.

M: LLE PALMÉN. *www.litboon.com* Nå Lotten! skall man sitta så der och se sur ut... hvad har du att vara ledsen öfver!

LOTTEN (*försagd*). Ingenting... snälla tante!... jag bara tänkte på hur det är der hemma!

M: LLE PALMÉN. Tänk på dina lektioner, det är bättre! (*till Erika, som sprungit upp och börjat hoppa*) Erika kommer hit och är still!

ERIKA. Åh, snälla ma bonne! får jag hoppa litet!

M: LLE PALMÉN. Det passar sig inte... du kommer genast hit!

ERIKA (*trotsigt*). Nej, det gör jag inte... för pappa har sagt att jag får leka... och får jag inte leka, så skrifer jag till pappa.

M: LLE PALMÉN. Du är en liten yrhätta... lek då, kära barn!

ERIKA. Ja, men Elise skall leka med!

M: LLE PALMÉN. Gå du och lek med, Elise lilla! (*afsides*) Den der flickungen tar lifvet af mig!... Men hvar kan Dogmér hålla hus... han lofvade att komma! (*högt*) Nå Clara, har du hvilat dig ännu?

CLARA. Åck nej... låt oss sitta litet till! Här är så skönt och svalt... (*afsides*) Hvem kan hon vänta uppå?

Trettonde Scenen.

DE FÖRRE. DOGMÉR (*från höger.*)

DOGMÉR (*helsar på Puddelkrans*). Mjukaste tje-nare, min bästa bror!

PUDELKRANS. Åh, se bror Dogmér! Nå det var roligt! Hur står det till? Tillåt mig att presentera. (*presenterar tyst de andra.*)

M: LLE PALMÉR (*vänder sig om vid ljudet af Dog-mérs röst*). Det är han!

CLARA (*afsidet med afsky*). Magistern!

ALMA (*sakta till Isabella*). Om den tråkiga magistern ville presentera dem ändå.

ISABELLA. Tycker du det?...

M:ILLE PALMÉN (*afsidet*). Han ser oss inte! (*högt*) Kom nu, flickor, så gå vi! (*stiger upp för att gå, men gör sig icke bråttom. I detta ögonblick ser Dogmér henne och helsar, hon helsar tillbaka.*)

STJERNE. Känner kandidaten damerna der?

DOG MÉR. Ja, mycket väl... det är mamsell Palmén med sina pensionärer. Jag läser der i pensionen.

PUDDLKRANS. Hör du Dogmér... du kunde gerna göra oss den glädjen och presentera oss för dem!

DOG MÉR. Jag vet verkligen inte om det går an. Mamsell Palmén är ett mycket förståndigt fruntimmer och hon är rädd om sina pensionärer.

VALTER (*artigt och inställsamt till Dogmér*). Åh, se så, herr magister! anser ni då oss farliga? Det skulle vara mycket vänskapligt af er.

STJERNE. Vi skulle alla bli' herr magistern särdeles förbundna.

DOG MÉR (*afsidet*). Nå-ja, det vore dumt att stöta sig med dem... (*högt*) Om jag kan göra er en tjenst dermed, mina herrar! (*går fram till mamsell Palmén följd af de öfriga*) Mamsell Palmén, tillåt mig att få presentera kammarjunkaren Stjerne, baron Valter, konsul Ettig, kgl. sekter Puddelkrans och... (*till Puddelkrans sakta*) hvem är kadetten?

VALTER (*artigt, innan Puddelkrans hinner svara*) Min yngre bror, Ewald!

M:ILLE PALMÉN (*med ett sött smälöje*). Mina herrar!

STJERNE (*artigt*). Vi ha' hört så mycket godt om er pension, min nådiga, att det hos oss varit en liflig önskan att få lära känna dess älskvärda förstånderska!

M:LE PALMÉN. Herr kammarjunkare! (*sakta till Dogmér, med smäktande uttryck*) Hvad magistern dröjt länge! (*Man hör nu på afstånd trummor och militärmusik.*) Tillåt nu mig att i min ordning presentera några af mina äldsta pensionärer . . . fröken Clara Hjelm. mamsellerna Isabella, Alma, Lotten . . . och småflickorna Elise och Erika!

ERIKA (*hastigt, slår ihop händerna af glädje*). Ma tante! ma tante! Nu kommer paraden!

M:LE PALMÉN (*sakta och snäsig*). Erika! det passar inte att skrika så der!

VALTER (*sakta till Ettig och Stjerne*). Sysselsätt mamsellen . . . säg henne artigheter.

STJERNE (*sakta*). Aha, förstår! (*högt till mamsell Palmén*) Jag intresserar mig ofantligt för qvinnouppfostran!

ETTIG (*afsides*). Jag skulle hellre vilja tala med någon af flickorna!

EVALD (*sakta*). Ack, hvad hon är vacker!

STJERNE. Om damerna tillåta oss att göra sällskap framåt alléen, så kunna vi ju möta paraden!

ALMA. Ack ja! låt oss gå och möta den!

M:LE PALMÉN. Alma! (*till Dogmér*) Kommer magistern med?

DOGMÉR. Naturligtvis! (*sakta till henne*) Jag följer efter med Clara, så att ingen af de unga herrarne får säga henne några artigheter!

M:LE PALMÉN (*sakta*). Ja, gör det! (*högt*) Kom då flickor! (*till Stjerne*) Jaså, herr kammarjunkaren intresserar sig för qvinnouppfostran . . . ack ja! derpå beror ju ett folks framtid!

STJERNE. Mycket rätt . . . det är det viktigaste af allt! . . .

ETTIG. Ja, vi intressera oss alla mycket för qvinnouppfostran . . . fastligt alldeles! (*de gå till enster.*)

Blommor i drifbänk.

DOGMÉR (*kommer efter med Clara och Lotten*).
Mår inte fröken Clara väl i dag?

CLARA (*kort*). Nej!

DOGMÉR (*afsides*). Ah! hvad hon är vacker!

CLARA (*afsides*). Hvad han är odräglig! (*de gå*).

VALTER (*till Alma*). Älskade Alma! hvad jag är lycklig att få träffa er!

ALMA (*rädd*). För Guds skull... tante kunde höra! (*de gå*).

EVALD (*går mycket brydd bredvid Isabella*). Det... det är ett mycket vackert väder i dag.

ISABELLA (*lika brydd*). Ja... mycket... (*de gå*).

ERIKA (*hoppande, till Elise*). Hör du Elise du, när vi bli' stora, så ska' vi också prata med kadetter!

ELISE (*leker med sin ballong*). Nej! jag tycker inte om kadetter! Tacka vill jag löjtnanter!... (*de springa ut*).

PUDELKRANS (*som hela tiden försökt att få något sällskap, men alltid sett platsen upptagen*). Ah! så krukor ha' också öron! Det vill säga att jag får gå ensam! (*ser efter dem*) Nej, för fan! min vän Dogmér har två... det såg jag inte! (*skyndar ut efter dem*).

Fjortonde Scenen.

HJELM (*från höger*).

Der går nu hela pensionen... den har verkligen fått ett förträffligt sällskap!... Jag såg bara en skymt af min unga kusin... men huru förändrad var hon inte... stackars flicka! hon var för god att blifva lik de andra... men hvad skulle hon väl kunna blifva i en sådan omgivning?... (*Musiken kommer närmare*) Min tants bref skall i alla fall bli mig en god förövändning att få se den der bildningsanstalten på litet närmare håll! (*går. I detsamma inkomma en mängd barn och promenerande, som dels stanna, dels skynda ut till venster*).

BARNEN. Hurra! Nu kommer paraden!

(Musiken kommer allt närmare, och man ser på torget nära alléen en massa folk inkomma, somliga springande, andra marscherande i takt; under tiden faller ridån hastigt, hvarefter orkestern spelar marschen till slut.)

ANDRA AKTEN.

Skolsalen i mamsell Palméns pension, bestående af en större sal med en dörr i fonden och tvenne på högra sidan. På venstra sidan 2:ne fönster, hvorigenom man ser midtemot liggande höga hus. Midt på golvet ett stort, aflångt, svartmåladt bord, omgifvet af rottingsstolar i samma färg, för eleverna, och vid hvardera fönstret mindre bord för ritning och handarbeten. Vid ridåns uppgång sitta pensionärerna till ett antal af tolf omkring bordet, och vid bordets nedersta ända, midt för publiken, kandidaten Dogmér, sysselsatt med sin lektion. Vid närmaste fönstret sitter Anna med ett handarbete, och vid det som är närmast fonden, Mamsell Palmén, andäktigt lyssnande till Dogmér.

Första Scenen.

MAMSELL PALMÉN. ANNA. CLARA. ISABELLA. ALMA.
LOTTEN. ELISE. ERIKA och FLERA PENSIONÄRER.

DOG MÉR (med salvelsefull ton). Nästa gång då vi komma att afhandla det viktiga kapitlet om helgelsen, så hoppas jag att flickorna kunna litet bättre! Erika

sin katekeslexa, hör hon det! — Hvad Alma
, så råder jag henne att se öfver trons tredje
— och Isabella har litet bättre reda på nådens
än i dag!... Lektion är slut... måtte Gud
utsädet och gifva tusenfaldig frukt! Amen!

ALLA (säga efter, i olika tonfall). Amen! (flickorna
medelbart derpå att leka och prata).

MILLE PALMÉN (stiger upp och går tillika med
honom ner på scenen). Tack, herr magister, för edra
ord och lärdomar! De hafva fallit som balsam
in i själar! (till flickorna) Det är bra tanklöst af
ni att inte bättre kunna sina lexor, när ni ha'
utmärkt lärare som magistern!

DOGMÉR. Seså, bästa mamsell Palmén, det hör
öfver till att vara tanklös... och vi få inte vara
tränga... (sakta till mamsell Palmén) Låt mig få
med er några ord i ert rum... det gäller en
ganska sak!

MILLE PALMÉN. Ack, mer än gerna! (skarpt till
honom) Anna!

ANNA (rycker till och säger skyggt i det hon sti-
ggen upp). Hvad befäller tante?

MILLE PALMÉN (går till henne och säger skarpt).
Hvad tänker du på nu igen? Sitter hon och sover!
efter att ingen odygd föröfvas här, medan kandi-
daten och jag gå in för att rådgöra om skolans
bestånd! (till flickorna) Flickorna ha' tio minuters ledig-
het att läsa på sina lexor! (till Dogmér) Kom, herr
magister! (sakta till honom, i det de gå) Hvad har
du att säga mig?

DOGMÉR (sakta, med en blick på Anna). Det är
öfver till mamsellen derborta! (de gå in, första dörren till
höger).

www.libtool.com.cn

Andra Scenen.

DE FÖRRE (*utom Dogmér och Mamsell Palmén*).

(*Anna sätter sig nedslagen på samma plats som förut.*)

ALMA. Ah! nu kan man få andas litet igen! Magister Dogmérs timmar ä' då de värsta i hela pensionen! Gud ske lof att det är examen om lördag, och att vi sedan få sommarferier!

ISABELLA. Ja, det kan du säga, som har din mor 7 mil härifrån... men jag som inte kan komma hem!

ALMA. Hvarför inte det?

ISABELLA. Nej, mina föräldrar ska' resa utrikes, och därför är det inte värdt att jag far ända till Göteborg.

ALMA (*sakta*). Då kan du så mycket lättare träffa din lilla kadett!

ISABELLA (*sakta*). Tyst då!

CLARA (*går till Anna, som sitter bedröfvad som förut, och lägger sin hand på hennes axel*). Hvad fattas dig, Anna? Bryr du dig verkligen om hvad tante säger? Se så! se nu glad ut igen, du vet ju att jag håller mest af dig utaf alla här!

ANNA (*vänligt*). Ja du, Clara, är den enda som är god emot mig!

CLARA. Men du ta'r också allting så tungt... du skulle slå bort det ledsamma!

ANNA. Det är lätt att säga för dig, Clara, som har en så lycklig ställning i världen! Du har en mor som älskar dig, din rikedom inger respekt, alla täfla om att fjesa för dig... det till och med förvånar mig att du kan vara en så bra flicka som du är!

CLARA. Det har jag min far att tacka för. Jag var visserligen bara tolf år då han dog, men han hann likväl nedlägga några goda frön hos mig, som inte ens

tante Palmén kunnat rycka upp med rötterna... hur mycket hon än försökt (*de samtala sakta*).

ALMA (*till Isabella*). Vet du... han lofvade att försöka komma hit.

ISABELLA. Det gjorde min kadett också! Men hur skall det gå till?

ALMA. Åh, det vore en dålig älskare som icke kunde hitta på något sätt... Mins du inte i den der romanen som vi läste om nätterna i förra veckan?

ISABELLA. Ja, det var der, det... Ack! den som ändå vore ur pensionen!

ALMA. Ja... och fick gå ut när man ville.

ISABELLA. Och äta sig mätt sedan!

ALMA. Och slippa att dricka ölost om qvällarna hela veckan igenom!

ERIKA (*som lekt med de andra flickorna*). Hör nu, flickor! Vill ni se hur tante ser ut när magistern läser katekesen med oss?

DE ANDRA (*ifrigt*). Ja, ja!

ERIKA. Så här ser hon ut: (*sätter sig på en stol och ser mycket guds nåddig ut, samt suckar emellanåt; de andra skratta*) Och vill ni se hur magistern ser ut när han tittar på Clara? (*ser mycket ömt och kärvänligt på Clara, och säger med len stämma*) "Vill lilla fröken Clara vara så god och svara på min fråga?" (*med sin vanliga ton*) Och så, när han frågar mig: (*med sträf stämma*) "Nä, Erika! hur går det?" (*till en af de äldre flickorna*) Jag kan undra hvarför han är så artig mot Clara?

ALMA. Förstår du inte det? Det är därför att hon är fröken!

ERIKA (*slugt*). Ja, men det är allt för någonting annat också!

ELISE. Hvad då?

ERIKA (*vigtigt*). Joho, det skall jag säga er: magistern är kär i Clara! För en gång så kom jag in i

salen här, och då var magistern ensam, och han hörde inte mig, och då såg jag att han tog en näsduk, som Clara hade glömt på sin plats, och vet ni att han kysste den just i det hörnet der den var märkt... och så när han fick se mig, så höll han den kvar för munnen och sa: (*härmande*) "Ah, en sådan faslig tandvärk!" — (*skrattande*) Han trodde att jag var för liten att begripa det!

CLARA (*som hört det sista*). Du är en toka, Erika! Magistern är alldeles för from för att tänka på sådant!

ERIKA. Åh, han låtsar bara vara from.

ANNA (*strängt*). Erika! så der får man inte tala om sin lärare!

ERIKA. Ja, men när det är sannt!

ANNA (*afgörande*). Det der förstår inte Erika!

ERIKA (*till de andra*). Och det tror hon! Men fast man är liten, så har man nog både ögon och öron!

CLARA (*till Anna*). Men hvarför lemnar du inte pensionen, och söker dig ett annat hem?

ANNA. Kan jag väl det? Jag har ju här fått alla mina kunskaper fritt; man tog upp mig som ett fattigt barn för att skapa en undergifven slafvinna åt sig... Jag måste underkasta mig mitt ödel

CLARA. Men om du tyckte om någon... om du gifte dig.

ANNA (*bittert*). Hvem skulle väl vilja gifta sig med en fattig underlärarinna som jag? Nej, mitt öde är på förhand afgjort, och det är inte värdt att jag söker frigöra mig derifrån!

ERIKA. Nu ska' ni få se hur magistern gör när han tar afsked af tante! (*mycket vänligt och förtroligt, i det hon bugar sig artigt*) "Adjö, bästa mamsell Palmén! får jag se er på andaktsstunden i morgon af ton..."

Tredje Scenen.

DE FÖRRE. DOGMÉR (*från höger, inkommer utan att genast märkas af flickorna*).

ERIKA (*fortsätter*). . . så skulle det vara mig särdeles kärt!" (*med vanlig ton*) Och då suckar hon, och säger . . . (*vänder sig om, men får i detsamma se Dogmér, och säger helt oskyldigt till de andra*) Nu kan jag min lexa! (*alla flickorna, utom Clara, sätta sig vid stora bordet*).

DOGMÉR (*afsides, i det han tyglar sin förtrytelse*). Den gemena ungen! men vänta! (*högt, och med mild stämning*) Det gläder mig att se flickorna så flitiga! (*går till Anna och säger lika mildt*) Vill mamsell Anna vara så god och gå in till mamsell Palmén . . . hon har något att tala med er om!

ANNA (*utan att se på honom, går in i första rummet till höger*).

DOGMÉR (*afsides*). Vänta, min stolta mamsell! Kommer du nu inte härifrån, så vore det underligt! (*högt till Clara, dock så att inte de öfriga höra det*) Fröken Clara!

CLARA (*kort*). Vill magistern mig något? *

DOGMÉR. Jag ville ge' fröken Clara ett godt råd!

CLARA (*som förut*). Jag trodde lektionen vara slut för i dag.

DOGMÉR. Det är också inte som lärare, det är mera som en uppriktig vän . . .

CLARA (*som förut*). Magistern är alltför god.

DOGMÉR. Var inte så förtrolig med mamsell Holm . . . det är inte något sällskap för en ung flicka sådan som Clara.

CLARA. Hvarför inte?

DOGMÉR. Derför att . . . men fröken Clara får tids nog veta . . . tänk då på mitt vänliga råd! . . . Adjö fröken Clara! Jag hoppas att friherrinnan befinner sig

väl? (*Clara gör ett stumt jakande tecken; Dogmér af-sides*) Kunde jag bara få veta om hennes köld är hycklad eller verklig! (*högt till de andra flickorna*) Farväl, mina barn! Varen snälla och lydiga! (*till Erika*) Lilla Erika, som kan så snällt sin lexa, skall jag nog komma ihåg vid examen! Farväl! (*går genom fonden*).

Fjerde Scenen.

DE FÖRRE (*utom Anna och Dogmér*).

CLARA (*för sig*). Hvad kunde han mena i fråga om Anna?

ERIKA (*gör miner efter den utgående Dogmér*). Farväl, otäcka magister! (*till de andra*) Såg ni så gul han blef i synen... ack så roligt! så roligt!

ELISE. Ja, ja, men du lär få på examen, Erika!

ERIKA. Det bryr jag mig inte om... för pappa har sagt att om jag inte vill, så behöfver jag inte läsa... jag är rik nog att kunna låta bli, det har pappa sagt!

ISABELLA. Men hvad skall du då i pensionen att göra?

ERIKA. Jo, derföre att pappa påstår att jag skulle bli bortskämd hemma, och så vill han inte vara sämre än ett par andra utaf herrskaperna i samma socken, som också ha sina döttrar i pension.

LOTTEN. Det är alldeles som med min mamma, det! Ni vet, flickor, hur gerna jag skulle vilja lära mig att få sköta ett hushåll i stället... men nu är jag tvungen att gå här och lära mig språk och spela piano, som jag inte har den ringaste lust för!

ALMA. Du pratar, Lotten!... inte går det an att en flicka är utan talanger nu för tiden! Hur skall man kunna bli gift annars?

LOTTEN. Skall man då övilkorligen gifta sig?

ALMA (*skrattande*). Ja, det är naturligt! Inte vill åtminstone jag gå ogift i all min dar!

ERIKA. Ja, inte jag heller!

ALMA (*öfverlägset*). Barn ska' inte tala om det som de inte begripa!

ERIKA (*stött*). Åh, gudbevars... fast man inte har lång klädning, och låter kurtisera sig af baroner, så...

ALMA (*ond*). Erika!

Femte Scenen.

DE FÖRRE MAMSELL FLORIN (*från andra dörren till höger*).

M:LLE FLORIN (*för sig, i det hon kommer in*). Seså... nu skall man åter börja att söka lära dessa fasliga barn det sköna Galliens herriga språk! Det är som att lära papegojor poesi! (*högt*) Sätt er nu, flickor, så få vi börja lektionen! (*sätter sig på den plats som Dogmér förut innehade*) Est ce que vous êtes souffrante, demoiselle Claire?

CLARA. Non, mademoiselle!

M:LLE FLORIN. Jag tycker att ni ser så blek ut! (*flickorna ha under tiden satt sig; till Alma*) Quel temps fait-il aujourd'hui, mademoiselle?

ALMA (*ängsligt*). Il... det... il fait beaucoup beau temps, mademoiselle!

M:LLE FLORIN. Nej, det gör det inte!

ALMA. Jo, solen skiner ju!

M:LLE FLORIN. Men man säger: il fait très beau temps... kommer inte Alma ihåg det?

ALMA. Jo, det var sant, det!

M:LLE FLORIN. Nå, Lotten! hur säger man på franska när man fryser?

Lotten (*försagd*). Jo... man säger... je... je...

M:LLE FLORIN. Lotten kan aldrig! (*till Isabella*) Nå?

ISABELLA. Je suis froide!

M:LLE FLORIN. Ack, min Gud... hur många gånger skall jag säga flickorna att fransmannen, säger:

"J'ai froid" — "jag har kallt", inte "jag är kall", det kan vara förbehållet de dumma svenskarne, som inte begripa att man alltid är varm, om man också har kallt!

ERIKA. Ja, men, är det inte när man blir äldre som det är så?

M:LLE FLORIN. Hvad understår Erika sig att säga?

ERIKA. Ingenting, mamsell!

M:LLE FLORIN. Det vill jag också råda dig till! Nå, Erika, hvad heter en näsvis flicka på franska? (*Erika tiger*) Nå, får jag något svar?

ERIKA. Mamsell sa' nyss att jag inte skulle få säga någonting!

M:LLE FLORIN. Åh, det är för mycket... kom hit!

ERIKA (*trotsigt*). Nej!

M:LLE FLORIN. Kom hit, så att jag får ge Erika en örfil!

ERIKA. Nehej! pappa betalar inte för att jag skall ta' emot några örfilar!

M:LLE FLORIN (*med slocknande röst*). Ah! je me trouve mal! Ett glas vatten... eau de luce!... jag flyttar i morgon... man står inte ut... avec ça!... (*Clara ger henne ett glas vatten, hon lutar sig emot hennes axel*) Ah! je suis bien malheureuse!... Erika går upp på flickornas rum, och kommer inte ner under min lektion!

ERIKA. Jaha, mamsell! (*afsides till de andra*) Hurra! det lyckades! Nu skickar jag Christine efter russin och mandel! — Vill ni vara med, så förarga henne! (*skymdar ut i fonden*).

Sjette Scenen.

DE FÖRRE (*utom Erika; sedan*) MAMSELL PALMÉN och ANNA (*från höger*).

M:LLE FLORIN. Merci, demoiselle Claire! Nu sedan vi fått bort den der orostifterskan, så kunna vi

fortsätta lektionen! Ni vet, mina vänner, att jag inte gerna vill plåga er med grammatikan... jag vill helst genom talöfningar lära er språket... ty grammatikan är visst bra, men en felfri prononciation är det viktigaste för en ung flicka! Alors, demoiselle Claire, prononcez-moi le mot: "j'aime".

CLARA (något hårdt). J'aime!

M:LLE FLORIN. Det var väl hårdt! Alma! hur säger ni det vackra ordet?

ALMA (med smäktande ton). J'aime! (afsides) Min vackra baron!

M:LLE FLORIN. Åhja, det var inte så illa... Nå, Lotten då?

LOTTEN (bredt). J'aime!

M:LLE FLORIN. Fi donc! Ska' man säga det herrliga ordet, som om man sade: Fy skäm ut dig! — Isabella kan kanske säga det bättre?

ISABELLA (mycket subilt). J'aime!

M:LLE FLORIN. Åhja, men litet för tonlöst! — Ni, småflickor, förstå er inte på att säga det der ännu. Se nu på mig, när man vill säga det der ordet expressift, så sätter man hufvudet på sned, blickar mot himlen, ifall man inte har något annat att se på, och säger med den djupaste inspiration, ordet: j'aime! j'aime! j'aime!... och så fortsätter man...

ELISE (som tror att hon skall konjugera). Tu aime, il aime, nous aimons, vous aimez...

M:LLE FLORIN. Tyst, papegoja! Det var inte så jag mente! Man fortsätter för att ge mera uttryck åt det hela: "J'aime pour toujours!" "Je t'aime pour la vie"...

ANNA (kommer häftigt upprörd från första dörren till höger). Det är för mycket! nu uthärdar jag inte längre!

M:LLE FLORIN. Ah, mina nerver! Skall man komma på det der sättet! Anna vill då ta' lifvet af mig!

M: LLE PALMÉN (*häftigt från höger*). Att våga trotsa mig på detta sätt! (*till Anna*) Kom ihåg att du kanske i närvarande stund fått tigga ditt bröd, om jag inte haft förbarmande med dig!

ANNA. Det hade varit mindre tungt än att äta nådebröd hos er!

M: LLE PALMÉR. Hvad för slag? Du understår dig!

M: LLE FLORIN. O! mon Dieu! hvad är å färde... tala då inte så högt... jag får en nervattack, det känner jag... (*till mamsell Palmén*) Jag trodde du visste att det nu är min lektionstimma!

M: LLE PALMÉN. Tyst du... nu är det jag som skall ge en lektion här, och den hoppas jag att man inte så snart skall glömma! (*till Anna som ämnar gå*) Du stannar kvar!

ANNA (*trotsigt*). Jag går om jag vill!

M: LLE PALMÉN (*utom sig, tar ett steg till henne*). Hvad? du skulle våga...

CLARA (*som tillika med de andra flickorna stigit upp, lugnt till mamsell Palmér*). Hvad har Anna gjort?

M: LLE PALMÉN. Hvad hon har gjort... åh, det är förfärligt!... Det är att förstöra min reputation som pensionsförestånderska... det är att förderfva hela pensionen! Kan ni tänka er, flickor! hon har varit oblyg nog att i går på Carl den trettondes torg gå ensam i sällskap med fem karlar, och med dem underhålla en mycket liflig konversation... hon!... en lärarinna i min pension!... O! hvad skall friherrinnan Hjelm säga... hvad skall kyrkoherden säga, som rekommenderat den...

M: LLE FLORIN. Åh, det är fäsligt!

CLARA. Men det är inte saunt... det kan inte vara saunt!

ANNA (*häftigt, i det hon skyndar till Clara och omfamnar henne*). Tack, Clara!

blygas för www.libriofond.com ni afslog så godt ni kunde det sällskap som mamsell Palmén sedan fann passande både för sig och sina pensionärer!

M:LLE PALMÉN (*utom sig*). Hvad vågar magistrern insinuera?

BRUUS. Jag insinuerar ingenting! Men jag undermåttar er härmed om att samma herrar som förföljde mamsell Holm, lät ni sedan presentera för er, och att de gjorde er och edra pensionärer sällskap öfver Norrbro och hem till pensionen!

M:LLE PALMÉN. Det är inte sannt!

BRUUS. Det omtalades allmänt inne hos la Croix, der jag drack mitt kaffe i morse! Och till yttermera visso hörde jag det af härads höfding Hjelm, fröken Claras kusin, som jag träffade för en stund sedan — se så der ja, nu tror jag att flickorna kunna gå in i spelrummet!

CLARA (*afsides*). Min kusin!

DE ANDRA FLICKORNA (*för sig*). Ack så bra! så bra åt tante! (*de gå, andra dörren till höger*).

ALMA (*afsides*). Jag är säker om att baron Valter inte var med! (*går efter de andra*).

CLARA (*till Anna*). Ack Anna, hvad jag är glad att du fick en försvarare! (*afsides i det hon går*) Hvad skall kusin Edvard tänka! (*går efter de andra*).

Åttonde Scenen.

M:LLE PALMÉN. M:LLE FLORIN. ANNA. BRUUS.

M:LLE PALMÉN (*afsides*). Den gemena pedanten! (*högt*) Jaså, magistrern ämnar ställa till uppror inom pensionen genom att taga en sådan der uppstudsig varelses parti?

BRUUS. Jag tar inte parti för någon... jag bara säger hvad som är sannt... och det bör väl inte mamsell vara emot, som uppfostrarinna.

M:LE PALMÉN. Men att i barnens närvaro komma med en så nedrig beskyllning...

BRUUS. Beskyllde ni inte mamsell Anna i deras närvaro?

M:LE PALMÉN. Det är en annan sak. Det är min rättighet att vaka öfver att det går moraliskt till i min pension...

BRUUS. Moraliskt? Hm!

M:LE PALMÉN. Hvad menar magistern med sitt: hm!?

BRUUS. Åh, jag tänkte bara på huru många sorters moral det egentligen finns här i världen. Först finns det en politisk moral som är helt och hållet olik den religiösa eller sociala — sedan finns det en filosofisk moral som är helt annat än sunnda förnufts — och så finns det en pensionsmoral, men det är visst den sämsta af dem allihop.

M:LE PALMÉN (*stammande af förtrytelse*). Magister... Bruus!...

BRUUS. Ja, så heter jag!

M:LE PALMÉN. Jag har länge nog fördragit edra sarkasmer och ert elaka lynne... från och med nästa vecka är det slut med edra lektioner här i pensionen!

BRUUS. Jaha, det är ju examen om lördag?

M:LE PALMÉN. Det är slut för alltid! (*till Anna*) Och mamsell der torde också söka sig om en annan plats... jag vill inte längre nära en orm i min egen barm...

BRUUS. Den stackarn skulle också få allt för mager kost!

M:LE PALMÉN (*utom sig*). Magister Bruus... ni är... ni är... (*går i stum förbittring till höger, men stannar vid dörren och säger med utbrott*) ni är en tölp! Kom mamsell Florin! (*går hastigt in*).

M:LE FLORIN. Ah, mon dieu! att magistern kan vara så indelicat... (*sakta, i det hon slår honom lätt*

på armen) Fast jag kan inte neka att uttrycket var träffande! (*går till höger, och säger då hon kommer i dörren*) Hvar har jag min Eau de luce? (*går in*).

Nionde Scenen.

ANNA. BRUUS.

(Bruus stannar en stund tyst och betraktar Anna, som sjunkit ned i en stol till venster, och gömmer ansigtet i sina händer.)

BRUUS (*afsides*). Stackars flicka! (*högt, i det han närmar sig*) Mamsell Holm! (*då hon inte hör honom*) Mamsell Anna! (*då hon icke heller nu svarar, går han närmare, och lägger sin hand lätt på hennes axel*) Anna!

ANNA (*blickar upp till honom, och säger efter en lång tystnad, i det hon trycker hans hand till sina läppar, utan att han kan hindra det*) Tack!

BRUUS (*söker draga tillbaka sin hand*). Hvad är nu det der... seså... hvad skall det tjena till?

ANNA. Tack! jag skall aldrig glömma att ni var den första som här i huset visade mig vänlighet och godhet! Har jag några kunskaper som kunna hjälpa mig fram genom världen, så är det er jag har att tacka därför... är inte mitt hjerta bräddfullt af bitterhet öfver ett slafveri som krossat hela min ungdomsglädje, så är det er förtjenst, och jag skall aldrig glömma det i hela mitt lif!

BRUUS. Låt oss nu inte tala om det... Hvad ämnar ni göra?

ANNA. Begifva mig härifrån ännu i dag.

BRUUS. Och hvart tänker ni taga vägen?

ANNA. Hvart som helst!... Gatan är bättre än detta!

BRUUS. Dumheter!... Nu känner jag inte igen min förståndiga Anna längre... Betänk då kära barn,

en ung flicka som ni . . . det kan bli vackra historier utaf . . . Nej, lyd nu mitt råd, stanna kvar tills examen är förbi; under tiden skaffar jag er en annan plats.

ANNA. Nej, jag kan inte dröja en tinna längre, efter hvad som nu händt!

BRUUS. Prat! En bra flicka kan hvad hon vill!

ANNA. Men jag är inte längre någon bra flicka! Man har gjort mig elak, bitter . . . jag är trött vid att tänka . . . jag är trött vid allt!

BRUUS. Hm, hm, hm! . . . det der låter illa . . . men när man säger det sjelf, så är det ändå inte så farligt! . . . Är det verkligen sannt att Anna hyser någon tacksamhet för mig?

ANNA. Ni är den enda som jag älskar och värderar!

BRUUS. Nå, då dröjer ni åtminstone tills i morgon! . . . Gör våld på stoltheten, det gör ondt i början, men det gör godt för framtiden! Anse mig för en far, och kom ihåg att man alltid bör lyda en faders råd!

ANNA (*sagta i det hon lutar sig emot honom*). Ja . . . ja! . . . ni har för mig varit mera än en far! . . . Jag skall lyda er!

BRUUS (*kysser henne på pannan*). Det var snällt, barn lilla! Gå nu opp på sitt rum och hvila ut litet, och lita på mig! För tusan! jag skall visa den här gamla mamsellen att man kan lefva utan henne! Hm! det skall hon få se! . . . Seså . . . gå nu! . . . gå nu! Nu får jag lof att tänka på min lektion!

ANNA. Gud belöne er för allt hvad ni gjort för den stackars Anna! (*trycker varmt hans händer och går ut genom fonden*).

Tionde Scenen.

BRUUS (*ensam, ser efter henne*). Hm! det är underligt att den der flickan kan vara så bra som hon

är ... det kullkastar hela min teori i fråga om pensionsväsendet ... kvinnans uppfostran, afsedd för hemmet, bör ske i hemmet — all kasertering förderfvar henne, liksom den förderfvar mannen! Men ändå är Anna en bra flicka ... jaja! därför är det också bäst att hon kommer hän ... ty att hon här skulle kunna förbli det i längden, det anser jag omöjligt! — Men hvar skall jag kunna placera henne? (*funderande*) För första gången i mitt lif förargar det mig att jag skall vara ungtkarl ... annars kunde jag erbjuda henne ett hem hos mig ... om jag skulle kunna hitta på en man åt henne ... men hvar skulle jag få tag i en sådan som inte vore en af de vanliga? ... Vänta! Edvard Hjelm! ja för tusan! det vore en man för min Anna!

Elfte Scenen.

DEN FÖRRE. HJELM. CHRISTINE.

CHRISTINE (*från fonden, med ett kort i handen*). Om herrn vill vara så god och stiga in, så skall jag säga till åt mamsell! (*går till höger*).

HJELM (*kommer in*). Tack mitt barn ... (*får se Bruus*) Hvad ser jag, magistern! (*går fram och skakar hans hand*).

BRUUS. Träffas vi återigen? (*afsides*) Han kom just nu — — han skall bli' mannen!

HJELM. Har ni lektion?

BRUUS. Ja, men hela pension är i uppror i dag ... Hvad skall du göra här?

HJELM. Jag har ett bref till min kusin, Clara!

BRUUS. Jaså! Hör du Edvard ... svara mig uppriktigt på en sak ... har du tänkt på att gifta dig?

HJELM (*leende*). Jag? ... Nåja, hvarför skulle jag inte tänkt på det?

BRUUS. Vill du att jag skaffar dig en hustru, den bästa du nånsin kan önska dig? Säg, vill du det?

HJELM. Nej, ~~min lilla mentor~~ . . . det vill jag inte!

BRUUS. Hvasa'?

HJELM. Det är en sak som jag helst gör sjelf . . .

BRUUS. Men . . .

CHRISTINE (*från höger*). Mamsell kommer genast! (*går genom fonden*).

BRUUS. Nå, då går jag in för att höra efter hurvida det verkligen blir någon lektion i dag . . . vill du vänta mig här sedan?

HJELM. Ja gerna . . . jag kommer i alla fall att dröja en stund.

BRUUS. Godt! (*går, men kommer ängsligt tillbaka*) Du är väl inte förlofvad ännu, heller?

HJELM (*leende*). Nej, inte ännu!

BRUUS. Och inte kär?

HJELM (*som förut*). Nej, inte det jag vet!

BRUUS (*gnuggar händerna förnöjd*). Skönt! . . . Adjö så länge! (*afsides*) Han skall ha' henne! . . . det skall han bestämdt! (*går, andra dörren till höger*).

Tofte Scenen.

HJELM. Sedan M:LLE PALMÉN.

HJELM. Hvad kunde gubben mena? . . . Att han skulle vilja uppträda som äktenskapsmäklare, det hade jag inte väntat mig! . . . (*ser sig omkring*) Och det är således här . . . djupt inne i en gränd . . . i de här kala och mörka rummen som man stängt in min stackars kusin . . . jag längtar visserligen att få se henne, men ändå är jag rädd därför . . .

M:LLE PALMÉN (*från höger*). Är det herr härads-höfding Hjelm?

HJELM. Ja, mamsell . . . och jag ber er ursäkt att jag dristat mig upptaga er dyrbara tid!

M:LE PALMÉN (*artigt*). Jag ber!... (*anvisar honom en stol*) Var god och tag plats!

HJELM. Jag tackar! (*de sätta sig*) Min tante, friherrinnan Hjelm, har anförtrott mig ett bref till min kusin fröken Clara, och jag har därför kommit för att anhålla om er tillåtelse att få tala med henne!

M:LE PALMÉN. Med största nöje, herr häradshöfding . . . den snälla Clara! Gud gifve att jag hade många sådana pensionärer!

HJELM. Ni är således nöjd med hennes uppförande?

M:LE PALMÉN. Åh, och det kan ni fråga! Inte nog med att friherrinnan gjort mig en ära genom att lemna sin dotter i min värd, — hon har äfven derigenom gjort mig en stor glädje! . . . Clara är så läraktig, så lydig, så förständig — — ja! vet häradshöfdingen, den flickan är alldeles märkvärdigt förständig!

HJELM (*afsidet*). Aj, aj! det der låter illa! (*högt*) Jag har inte sett min kusin på många år . . . hon var då en tolf års flicka — men lofvade mycket!

M:LE PALMÉN. Också kan jag säga med stolthet att hon hållit allt hvad hon lofvat! . . . Hon är en riktig heder för min pension . . . hon spelar som en engel . . . hon ritar och målar som en artist . . . hon talar franska och engelska som en inföding . . . hon för sig som en drottning — — med ett ord, hon är den skönaste belöning för min möda!

HJELM. Och jag förmodar att hennes själsbildning håller jemna steg med talangerna?

M:LE PALMÉN. Ack ja! det finns ingen som vår nitiske religionslärare är så belåten med som henne!

HJELM. Verkligen?

M:LE PALMÉN. Ja, herr häradshöfding! Jag smickrar mig också med att det finns få pensioner i hufvudstaden, der man inplantar en sannare religiositet än i min. Hvarje söndag gå flickorna i kyrkan, både i högmessa och aftonsång . . . och dessutom är här bibel-

förklaring en gång i veckan! (*fromt*) Jag är sjelf religiös, och vill därför också att mina pensionärer skola vara det!

HJELM. Allt detta är mycket vackert... men det är fråga om huruvida religiositeten blir en lefvande, varm känsla — eller en tom bokstafsdyrkan!

M:LLE PALMÉN. Ah! häradshöfdingen är fritänkare?

HJELM. Är jag fritänkare?

M:LLE PALMÉN. Ja, jag fruktar verkligen det! — Nå, få vi den glädjen att se friherrinnan i staden till examen?

HJELM. Hon skrifver att det är hennes afsigt... men jag ber om ursäkt... min tid...

M:LLE PALMÉN. Jag skall genast säga till åt Clara! (*går, andra dörren till höger*).

Trettonde Scenen.

HJELM. Sedan M:LLE PALMÉN och CLARA.

HJELM. Jag börjar allt mera misströsta om min stackars kusin! Antingen har hon följt sin lärarinns råd och lärdomar — hvilket vore fastigt illa — eller också har hon det icke — hvilket skulle hafva gjort henne fälsk och skenhelig! Ack! dessa mödrar som sätta sina döttrar i pension... hvad jag gerna ville läsa lagen för dem...

M:LLE PALMÉN (*till Clara, i det de inkomma från höger*). Det är din kusin, häradshöfding Hjelm, som önskar tala med dig!

CLARA (*skyndar fram till Hjelm*). Ah, kusin Edward!... Hvad det var roligt att få se er!

HJELM (*något ceremoniöst*). Fröken Clara... jag...

M:LLE PALMÉN. Herr häradshöfding! till bevis på hvilket förtroende jag hyser för hvar och en med det ädla namnet Hjelm, så lemnar jag er ensamma med hvarandra.

HJELM. Och jag anbåller att ni täcktes vara god och stanna kvar...

M:LE PALMÉN. Det är omöjligt... jag har just nu musik-lektion! (*sakta till Clara*) Han ser ståtlig ut, Claras kusin! Ni ha' en halftimma att samtala med hvarandra! (*går, andra dörren till höger*).

Fjortonde Scenen.

HJELM. CLARA.

CLARA (*något brydd*). Vill inte kusin taga plats?

HJELM. Jag tackar! (*de sätta sig*).

CLARA (*afsides*). Hvad han ser stel ut!

HJELM (*afsides*). Jag vet inte... jag känner mig besvärad! (*högt*) Jag har ett bref till kusin Clara! (*lemnar henne brefvet*).

CLARA (*glad*). Från min mor!... (*bryter hastigt brefvet och läser det*).

HJELM (*för sig, medan hon läser*). Hon är vackrare än förr!... Vore hon blott lika god, lika okonstlad som hon då var!

CLARA (*som läst, med högsta glädje*). Hvad ser jag... min goda mor! jag får komma hem! jag får sluta i pensionen! (*fattar Hjelm's hand*) Tack, kusin! det var ett herrligt budskap!

HJELM (*förvånad*). Gläder det er?

CLARA. Om det gläder mig? Fråga fången i sin cell — fråga fogeln i sin bur — om han vill njuta af friheten, af den friska vårluften — af solens sken och skogens grönska! Ack förlåt mig, kusin! men min glädje gör mig glömsk af allt annat än min lycka!

HJELM. Clara har således vantrifvits här i pensionen?

CLARA (*lägger ihop brefvet, kysser det varmt, och stiger upp*). Kan Edvard fråga det? Ack, om föräldrar kunde tänka sig huru ondt de verkligen göra sina stac-

kars barn genom att på detta sätt skilja sig vid dem, så skulle de aldrig kunna det! Om de kunde drömma om huru elak, huru falsk, huru bitter man blir i sitt unga hjerta, genom att se sina minnen hånas, genom att ständigt finna sig ensam, genom att oupphörligt höra detta förfärliga: "det passar inte" — "det der går inte an" — "så skall du gå" — "så skall du sitta" — "så der får man inte säga" — med ett ord, om de kunde ana hvad allt detta våld på vår ursprungliga natur förstör och förhårdar oss, så skulle de fasa dervid!

HJELM (*småleende*). Clara talar med en värma, så att . . .

CLARA. Inte sannt Edvard . . . du anser mig öfverspänd, romanesk . . . nervretlig . . . med ett ord, du smålar med ömkan åt pensionsflickan som talar sådana ord till dig? Men du gör orätt deruti! Tro mig, dessa fyra år hafva gjort mig äldre än min ålder utvisar! Jag har på den tiden fått lära mig så mycket! Jag har fått lära mig svälta, ljuga, kokettera, uppträda med anspråk . . . jag har fått lära mig att den yttre människan är allt, att ett godt parti är allt hvartill en ung flicka bör sträfva . . . att en fröken är bättre än en borgarflicka . . . att gudsfruktan består i yttre åthäfvor . . . med ett ord: man har sköflat min ungdom på all den barnatro som jag förde med mig från mitt hem, och sedan har man visat mig för mängden och sagt med stolthet till de besökande: se! sådana underdjur förfärdiga vi af de råämnena man anförtror oss!

HJELM. Clara! du är för sträng, fruktar jag, i din ifver att bryta stafven öfver pensionsväsendet!

CLARA. Tvertom! jag är för mild! Jag tror gerna att det finnas många goda och ädla kvinnor som hafva pensioner för flickor . . . men om det också finns slafhållare som äro utmärkta människor, skulle det derföre kunna falla dig in att försvara slafveriet?

HJELM. Nej, det medger jag! . . . Men säg mig, om pensionsväsendet är så förderfligt som du säger, huru kan då du vara så oförderfvad som du är?

CLARA. Huru vet du att jag är det?

HJELM. Jag vet det af din värma nyss . . . och, jag känner det på min glädje att återse dig!

CLARA. Du fruktade således att få se en verklig pensionsdame?

HJELM. Ja, jag fruktade det . . . och jag är mer än glad öfver att så icke är! . . . Det minne jag hade af min *lilla* kusin var så tjusande, så sannt naturligt och älskligt, att jag endast med smärta kunde tänka på att få se henne förkonstlad . . .

CLARA. Är det verkligen sannt att den Clara som nu står framför dig, något litet påminner om den lilla?

HJELM (*varmt i det han fattar hennes hand*). Ja, mycket! mycket!

CLARA (*något förvirrad*). Kommer ni hit vid examen, min kusin . . .

HJELM. Ja, jag hade tänkt det . . . men, om jag inte misstar mig, så kallade vi hvarandra nyss du som förr, och — — jag kan inte neka till att jag tycker mera om det . . .

CLARA (*litet skälmskt*). Kusin är så stor nu . . .

HJELM (*likaså*). Jaså, tycker *lilla* kusin det?

CLARA (*skrattande i det hon räcker honom sin hand*). Hellre än att få heta lilla, låta vi det bli vid det gamla!

HJELM. Tack, min *stora* kusin! (*afsides*) Hon är förtjusande!

CLARA. Stannar du i Stockholm öfver sommaren?

HJELM. Jag tänkte först resa ut . . . men jag har nu ändrat mig, och tror visst att jag kommer att tillbringa ferierna på landet hos min tante . . .

CLARA (*afsides*). Ah!

HJELM (*ser på henne forskande*). Såvida du, kusin Clara, tror att jag är välkommen?

CLARA (*undvikande*). Mamma har ju alltid tyckt om dig, kusin.

HJELM (*leende*). Ja, men i sommar beror det också på någon annan... en viss liten fröken...

CLARA (*enkelt*). Hon skall visst inte ha' något emot att träffa sin gamle lekkamrat derute!

HJELM (*kysser hennes hand*). Då kommer jag bestämdt!

Femtonde Scenen.

DE FÖRRE. DOGMÉR (*från fonden*). BRUUS (*från höger*).

DOGMÉR (*afsidet, i det han får se handkyssningen*). Hvad vill det säga?

BRUUS (*som också ser handkyssningen*). För tusan, skulle han vara fast der? (*blir varse Dogmér*) Kandidaten!... Han ser ut som han ville lyssna... det skall jag sätta p för! (*går emot Dogmér*) Det var ovanligt att se er här denna tid på dagen!

DOGMÉR (*afsidet*). Fördömdt! (*högt, med en blick på Hjelm och Clara*) Man ser väl ovanligare saker än så här i huset!... Jag glömde en bok nyss, som jag nu kommit att hemta!

CLARA (*till Hjelm*). Farväl min kusin! vi träffas således om lördag?

HJELM. Jag skall infinna mig, min kusin!

CLARA. Och ännu en gång, tack för det glada budskap ni medförde åt mig! (*går till höger, andra dörren*).

Sextonde Scenen.

DE FÖRRE (*utom Clara*).

DOGMÉR (*afsidet*). Hvad kunde det vara för ett budskap?

BRUUS (*som sett på bordet*). Jag kan inte se till någon bok...

DOGMÉR. Då måste den visst ligga derinne!

BRUUS (*torrt*). Troligen gör den det!
 DOGMÉR (*sakta till Bruus*). Känner magistern denn der herrn?
 BRUUS. Jaha . . . det är häradshöfding Hjelm.
 DOGMÉR (*häftigt*). Claras kusin?
 BRUUS (*med tonvigt*). Fröken Claras kusin!
 DOGMÉR (*något förvirrad*). Jaha . . . ja . . . fröken Claras kusin! (*afsides*) Om jag bara visste hvad det var för ett budskap! (*går till höger, andra dörren*).

Sjuttonde Scenen.

HJELM. BRUUS.

HJELM. Hvem var det der?
 BRUUS. Pensionens religionslärare! Nå, vill du gifta dig?
 HJELM. Ja, jag tror nästan!
 BRUUS. Skönt! Anna är en prächtig flicka!
 HJELM (*förvånad*). Anna?
 BRUUS. Ja visst . . . den der unga flickan som jag tog i försvar i går på Carl den 13:des torg.
 HJELM. Nej, henne gifter jag mig inte med . . . jag har just nu upptäckt att min kusin är en utmärkt söt flicka, och . . .
 BRUUS (*tvär*). Hvad är det för dumheter? Hvar skall jag nu göra af min snälla Anna?
 HJELM. Ja, det vet jag inte! . . . Farväl, magister! (*går mot dörren, men vänder om och slår Bruus på axeln*) Hör på, jag skall ge' er ett godt råd!
 BRUUS. Låt höra?
 HJELM. Tag henne sjelf . . . gift er med henne! (*går genom fonden*).
 BRUUS (*ser efter honom alldeles handfallen*). Är pojken galen? . . . Gift er med henne, sa' han! . . . Tag

henne sjelf... Skulle jag? (bittert i det han tar sig en pris snus) Ah! det der ä' ju galenskap!

Adertonde Scenen.

DEN FÖRRE. M:LE PALMÉN. DOGMÉR (från höger).

DOGMÉR (ifrigt). Men hör ni då inte . . . han kysste hennes hand!

M:LE PALMÉN. Nå än sedan? Kusiner emellan?

DOGMÉR (som förut). Men det är oförsvarligt af er att lemna dem ensamma . . . det är himmelskriande . . . och jag kan inte fatta att ni . . . en qvinna med grundsatser kan tillåta . . .

M:LE PALMÉN (misstänksamt). Skulle herr magistern kanske vara svartsjuk?

DOGMÉR (afsides). Hur oförsigtigt! . . . (högt) Men min bästa vän . . . hur kan ni tro . . .

M:LE PALMÉN (sakta, med koncentrerad vrede). Jag vill heller ingenting tro, ty om så vore, akta er, min fromma herr magister! (går in i sitt rum).

DOGMÉR (följer efter henne). Seså . . . bästa Emma . . .

M:LE PALMÉN. Tyst! ni är en bedragare! (slår igen dörren framför honom).

DOGMÉR (bedjande). Älska . . . (får i detsamma se Bruus, som en stund observerat dem; afsides) Återigen han! fördömdt!

BRUUS (med ironisk artighet, i det han sträcker fram sin dosa). Får det lof att vara en pris, herr magister?

DOGMÉR (ursinnig). Gå för tusan med ert snus, herre! (skyndar ut).

BRUUS. Det var första gången jag hört den mannen vara upprigtig! (för sig, betänksamt) Tag henne sjelf? — Hm! det tål att tänka på! (tar sig en dugtig pris, medan riddn faller).

TREDJE AKTEN.

Ett rum af medelmåttig storlek, med en dörr på högra, och en på venstra sidan. I fonden ett fönster med vindskupa, genom hvilket man ser tak och skorstenar, samt midt emot öfver gatan en likadan vindskupa. Flera byråer äro placerade på olika ställen omkring väggarne, och till fönstret som är något högt opp, leder en pall passande efter nischen, och på hvilken står ett mindre bord med en blommande törnros i kruka. På venstra sidan, framom dörren, ett stort svart bord skjutet intill väggen, med stolar omkring, och belastadt med böcker, skrifnmaterialier, m. m. Det är tidigt på morgonen.

Första Scenen.

CLARA (*stående vid bordet i fönsterkupan, sysselsatt med att pyssla om rosen*). Kanske är det endast inbillning af mig . . . men jag tycker att den bleknat sedan i går! . . . Stackars min ros, du har bara varit här i fyra dagar, och redan tynande . . . tänk då på mig, som varit här i fyra år! — — (*öppnar fönstret*) Seså, drick nu litet frisk luft . . . så god den kan fås här . . . du får inte dö, ty jag fäster vid dig mera än ett minne . . . jag fäster ett hopp vid dig! (*tager upp ur sin barm ett bref som hon uppvecklar och läser*) "Anse denna ros som ett vänligt förbud från det hem du snart skall återse, och lät den äfven hviska till dig några hjertliga ord om gifvaren . . . din Edvard." — — (*gömmar brefvet*) Min Edvard . . . är det med afsigt han der utelemnat "kusin", eller är det af glömska? (*med handen på sitt hjerta, och halft sorgset, halft skalkagtigt*) Det känns här som det skulle vara med

afsig! Ack— min vackra ros! Det är du som förbud för så mycket! (*kysser rosen*).

Andra Scenen.

DEN FÖRRA. ANNA (*från höger*).

ANNA. God morgon, Clara!

CLARA (*vänder sig om*). Det är du Anna! . . . God morgon! (*de omfamna hvarandra*) Hvad du alltid är snäll . . . du, min enda vän! . . . Den enda som jag ville se nu, var du, och just då kom du också!

ANNA. Så mycket bättre att jag var välkommen, ty jag behöfde också se dig, Clara! (*vemodigt*) Vi ha' nu inte många stunder kvar att vara tillsammans!

CLARA. Det är således fullkomligt afgjort att du lemnar pensionen?

ANNA. Ja, oåterkalleligt!

CLARA. Gud vare lof för det!

ANNA. Ack ja, så sade äfven jag till en början, ty jag har lidit mycket under de många år jag dväljts härinom . . . men medan tiden gick, kom också eftertanken, och jag är nu mycket mindre glad än förut då jag tänker på skiljsmessen härifrån.

CLARA. Hvad säger du, Anna? . . . Kan du sakna detta?

ANNA. Ja, sådan är vanans makt!

CLARA. Det kan jag inte fatta!

ANNA. Jag förefaller mig sjelf som en stackars burfågel! Under många år har jag rastlöst och oroligt som den, blickat ut genom mitt galler . . . nu öppnas äntligen dörren till min bur, och som fågeln skyggar jag tillbaka för friheten.

CLARA. Men hvarföre?

ANNA. Jag vill svara dig med att omtala fogelns ödel . . . Ser du, när han slipper ut ur sitt fängelse, så har fångenskapen förslöat hans instinkt, och förlamat

hans vinge! Han har förlorat förmågan att kunna lifnåra sig som förut; förvekligad af fängelsets qualm kan han icke uthärda den friska luften i skog och mark; han har lärt sig sjunga på annat sätt än hans bröder i det fria; de träd i hvilkas kronor han förr hvilade förefalla honom nu som hotande jättar . . . han söker snart åter upp sitt fängelse, och är dess dörr stängd, så dör han af hunger såvida icke en af hans fria bröder, af harm öfver den vanslägtade ättingen, hackar honom till döds. — — Ser du, sådant är den frigjorda burfågels öde — — och hvad är jag annat än en sådan?

CLARA (*varmt, i det hon omfattar henne*). Anna! så får du icke tänka! Ditt hjerta och dina kunskaper skola alltid förskaffa dig vänner och framgång.

ANNA. Men jag kan hvarken utbjuda mitt hjerta, eller de få kunskaper jag eger!

CLARA. Man skall uppsöka dem båda . . . tro mig!

ANNA. Du är lycklig, Clara, som har illusioner!

CLARA (*med värma*). Nej, Anna, det är ingen illusion! Jag tror på allt godt . . . och ingen människa har rättighet att tvifla!

ANNA. Du har rätt . . . det är otacksamt af mig!

CLARA. Har inte redan den beskedlige magister Bruus lofvat att skaffa dig en passande plats?

ANNA. Ack jo . . . han är den enda, utom du, som visat mig välvilja . . . men skall han väl kunna det?

CLARA. Jag hoppas det! Och dessutom, har inte jag din vänskap . . . får inte jag sörja för min vän? (*i det hon tar henne under armen*) Vänta nu, så skall du få höra huru bra jag har gjort upp det för sommaren. I dag ha' vi examen, och jag hoppas att mamma kommer hit till staden . . . hon har till hälften lofvat det! Sedan examen är slut, följer du med oss ut till landet, och dröjer der till höstterminen börjar. Under tiden skall nog mamma, med sina många relationer, skaffa dig en god lärarinnebefattning någorsteds

i vårt grannskap . . . och vi kunna således länge få vara tillsammans. Nere i Östergöthland finnas många unga och hyggliga bruksförvaltare och inspektorer . . . och hvem vet . . . om ett par år sitter min Anna som välbeställd husmor på en liten vacker egendom . . . och jag kommer dit och får lära mig landthushållning . . . blir inte det bra?

ANNA (*leende mot sin vilja*). När du får göra upp det som du vill, skulle det då inte bli' bra?

CLARA. Nå, hvad är det för omöjligt i det der? Man behöfver bara lära känna dig för att älska dig . . . och jag skall nog laga att du blir känd . . . Vet du Anna . . . jag har också en annan idé . . . jag ville gerna se nära mig alla som velat mig väl . . . och derfor har jag också tänkt på magister Bruus.

ANNA (*lifligt*). Har du verkligen?

CLARA. Ja, vänta så skall du få höra! Ser du, farbror Hjelm . . . han, den der gamle majoren som var här och helsade på mig i fjol . . . du minns ju honom?

ANNA. Ja, ja . . . jag minns honom mycket väl!

CLARA. Han har på sin egendom inrättat en skola . . . och jag vet att han är mindre nöjd med den nuvarande läraren . . . om man skulle kunna få dit magistern, du . . . vore inte det bra?

ANNA (*lifligt*). Ack jo! . . . (*hastigt hejdande sig*) Men jag tviflar på att han vill ombyta vistelseort . . .

CLARA. Åhjo! om han får veta att du kommer . . . vet du Anna, han tycker allt bra mycket om dig!

ANNA (*undvikande*). Men du tänker endast på andra . . . har du inte också tänkt något på dig sjelf?

CLARA. Det är tids nog!

ANNA (*blir varse rosen*). Åh men se, hvilken vacker blomma . . . är det din? Hvarifrån har den kommit?

CLARA (*litet brydd, lutar sig emot henne*). Den har kommit från . . . från . . . min tredje vän!

ANNA (ömt). Du älskar Clara?

CLARA (sakta). Ja vet du, jag tror nästan att det är så!...

ANNA. Och troligen är det din kusin, han som tillika med magister Bruus tog mitt försvar emot de der unga sprättarne... är det inte så?

CLARA (kysser henne). Nu får du inte veta ett ord mera! Men det säger jag dig Anna, dör jag i dag, så skall du fästa den der blomman vid mitt bröst. Lofvar du mig det?

ANNA. Svärnerska! du skall lefva länge, för att få njuta all den lycka som du förtjenar!

Tredje Scenen.

DE FÖRRE. CHRISTINE (från höger).

CHRISTINE. Fröken Clara! det är ett bud dernere ifrån friherrinnan!

CLARA. Från min mor!... Kom Anna, säkert är hon här... jag skall få omfamna henne ännu i dag!

ANNA. Du är lycklig du, som har en mor!

CLARA. Hon skall också bli' din, när hon får lära känna dig riktigt... kom nu! (de gå, men Clara vänder sig om i dörren) Akta blomman, bästa Christine... det finns ingenting som jag är mera rädd om! (de gå till höger).

Fjerde Scenen.

CHRISTINE (ropar efter henne).

Åhja lilla fröken... det är inte farligt!... Jag hoppas att få hederliga drickspengar af friherrinnan, och derfor är det bäst att vara höflig. — Nå, fröken Clara är i alla fall en rätt snäll flicka... jag kan bara inte begripa hur hon kan tycka om den der sturska underlärarinnan... det är då så sött, så det är alldeles

fasligt! ... Men nu skall jag väl utträtta min kommission!
(går till venstra dörren) Är mamsell Alma derinne?

ALMA (innanför). Ja, hvad vill Christine?

CHRISTINE. Jag vill tala vid mamsell litet...

ALMA. Ja men jag är inte klädd ännu...

CHRISTINE. Nå, hvad gör det ... här ute är det ingen som ser mamsell...

ALMA. Vänta litet då, så att jag får kasta en schal öfver mig!

Femte Scenen.

DE FÖRRE. JEAN (midt öfver gatan). Sedan ALMA.

JEAN (öppnar fönstret midt öfver och gör tecken åt Christine). Pst! pst!

CHRISTINE. Hvad är det? (vänder sig om och får se Jean) Kors i alla tider! betjenten!

JEAN (halfhögt). Lilla jungfru!

CHRISTINE (går till fönstret). Hvad vill han?

JEAN. Bara säga att baron kommer genast ... har jungfrun lemnat brevet?

CHRISTINE. Inte än ... men har baron ...

JEAN. Hyrt det här rummet ... jaha! här logera två gesäller om nätterna ... och en baron om dagarna! Se Christine! så gör gentilt folk när de ha' små äfventyr för sig ...

CHRISTINE. Åh det är ovärdigt ... jag talar om för mamsell ...

JEAN. Baron ger jungfrun 25 riksdaler ... han tycker så mycket om utsigten! ...

CHRISTINE (villrådig). Men ...

JEAN. Tyst! jag hör honom i trappan! Inte ett ord åt någon! ... (försvinner ur fönstret).

CHRISTINE. Jo det här är vackert! (springer till dörren) Mamsell ... ta' väl på sig!

ALMA (*kommer ut i morgondrögt, något kort underklädning, med en lätt schal kastad öfver axlarne*). Hvarför det... här finns ju ingen mer än du...

CHRISTINE. Nej... men det är friskt på morgonen, och fönstret står öppet!

ALMA (*går fram till fönstret*). Ack ja! så skönt att få litet frisk luft!

CHRISTINE (*hastigt*). Mamsell förkyler sig... (*visar henne ett bref*) Jag har något åt mamsell!

ALMA (*skyndar hastigt till henne*). Hvad ser jag... ett bref!

CHRISTINE. Det är ifrån den unga, vackra baron! Skynda sig och läs det, innan småflickorna komma ut! Men gå inte fram till fönstret...

ALMA. Hvarför inte det?

CHRISTINE. Derför att... (*afsides*) Nej! jag kan behöfva tjugofem riksdaler... lönen är så liten! (*högt*) Derför att det är kallt...

ALMA. Ah! strax före midsommar!

CHRISTINE. Gör som mamsell vill då! Nu får jag lof att gå! (*afsides*) Hon är för resten gammal nog att sköta sig sjelf! (*går*).

Sjette Scenen.

ALMA. Sedan VALTER (*i fönstret*).

ALMA (*sätter sig i fönstret och bryter biljetten*). Jag tycker att man mycket väl kan behöfva litet luft här uppe!... Ah! hvad det fläftar skönt! (*kastar en blick midtöfver*) Der i rummet är aldrig någon om dagarne... jag kan gerna sätta mig vid fönstret och läsa! Få se hvad min baron skrifver!... Ack, hvad mamma skall bli förtjust när hon får höra att en baron friar till mig! (*läser*) "Älskade Alma! Jag brinner af otålig het att få träffa dig, men som tusende hinder ställa sig i vägen för denna min önskan, har jag hittat på en

förträfflig idé för att få säga huru mycket jag älskar dig, du huldaste af alla tårnor" — — (*taler*) Hvad har han då kunnat hitta på? (*läser*) "Jag har nemligen lyckats att få hyra det rum hvars fönster ligger midt emot det vindsrum" — — (*i detta ögonblick ser hon ut genom fönstret och varseblir Valter som en stund med förtjusta blickar betraktat henne. Hon uppger ett rop af förskräckelse, och springer upp samt ropar då schalen i det samma faller ner ifrån hennes axlar*) Ack min Gud! han har sett mig! (*skyndar hastigt in till venster*).

Sjunde Scenen.

VALTER (*ropar halfhögt*).

Alma! Älskade Alma! — — Nej, hon hör ingenting mera!... Stackars lilla dufva... hon blef skrämmd... men hon kommer väl snart åter sedan hon en gång vet att jag finns här!... Det var ett charmant infall af mig, detta! (*tänder en cigarr*) Huru förtjusande var hon inte då den afundsjuke schalen föll ner från hennes hvita axlar... ah! jag tror bestämdt att den flickan kan förmå till den galenskapen att gifta mig med henne!

Åttonde Scenen.

VALTER. ISABELLA. LOTTEN. ELISE och ERIKA.

(*Inkomma från venster.*)

VALTER. Tyst!... der komma nu de andra små dufvorna!

ISABELLA. Ack om examen vore slut ändå!

LOTTEN. Ja, jag är värst rädd för franskan... den kan jag aldrig lära mig!

ERIKA. Nej, jag önskar det mest för middagens skull... det är den enda ordentliga middag som man får här på hela året!

ELISE. Ack ja! vi få fyra rätter mat!

ISABELLA. Ja, men sist blef jag sjuk, därför att maten var så ovanligt stark . . . och det felet har den inte annars!

ERIKA. Nej, här kokas en evig vattensoppa! Men skynda er nu flickor! (*högtidligt*) för vi ska' läsa!

LOTTEN. Ack den som vore väl hemma . . . eller åtminstone kunde få ett bref hem och säga hur dåligt här är!

ERIKA. Pytt, fick du se något! Så länge tant läser brefven för att se efter om de äro rätt stafvade, som det heter, så få föräldrarne ingenting veta! Men ser ni, jag har skrivit i smyg, jag!

ISABELLA. Har du?

ERIKA. Jaha, minns ni inte den gången då vi gick till Humlegården i våras?

LOTTEN. Då du tappade bort oss på torget?

ERIKA. Jaha . . . då var jag till en brefflåda och lade in ett bref till pappa, som jag skrivit med blyertspenna en dag då jag fick arrest häruppe för det att jag härmade magister Dogmér när han säger amen . . . jag hade gömt brevet i min hatt . . .

LOTTEN. Den som vore så slug som du, Erika!

ERIKA. Ja, det har jag blifvit här, för hemma kunde jag hvarken ljuga eller göra mig till!

ISABELLA. Kom nu Lotten! . . . (*afsides*) Om jag ändå fick se min vackra kadett vid examen, så gick det kanske bättre att kunna! (*Lotten och Isabella gå till höger*).

Nionde Scenen.

VALTER. ELISE. ERIKA. Sedan ALMA.

ERIKA. Kom nu Elise, så sätta vi oss vid fönstret och läsa!

VALTER (*sträcker sig ut genom fönstret*). Nu ha'

de visst gått ner! (*i detsamma skyndar Erika upp på fönsterpallen och lägger sin bok på bordet*) För tusan! en är kvar! (*försvinner från fönstret*).

ERIKA (*har blickat ut då hon hört ljudet af hans röst, och sett en skynt af honom*). Elise!

ELISE. Hvad är det?

ERIKA. Nu vet jag hvarför Alma skrek myss härute!

ELISE. Hvarför då?

ERIKA. Det är någon midtemot!

ELISE. Äh!...

ERIKA. Jo, jo, jo! (*klappar i händerna*) Ack så roligt! Det är någon liten kurtis!...

ELISE. Jag ser ingen!

ERIKA. Ah, du är dum, mitt barn! Vänta bara! (*högt*) Nej, nu gå vi ner och spela! (*sakta*) Säg: "ja, det gör vi!"

ELISE (*högt*). Ja det gör vi!

ERIKA (*högt*). Alma kan behöfva vara ensam och läsa! (*sakta*) Kom nu! (*de skynda ned och smyga sig sedan utmed fondväggen till ett skåp som står på högra sidan*) Nu krypa vi bakom här, så skall du få höra på roligt!

ELISE. Men...

ERIKA. Tyst du! det kan vara bra att veta tills man sjelf blir stor en gång! Var nu mycket tyst! (*de dölja sig bakom skåpet*).

VALTER (*ser ut genom fönstret*). Ändtligen ha' de gått!

ALMA (*elegant klädd, från venster*). Flickorna ä' borta! Jag undrar om han ännu är kvar! (*går fram i rummet så att hon kan se Valter, men drar sig hastigt tillbaka*) Han är kvar!

VALTER (*för sig*). Der är hon! (*halfhögt*) Alma! älskade Alma!...

ALMA (*för sig*). Skall jag gå fram?... Nej, jag bör inte göra det!... jag borde inte göra det...

VALTER (*som förut*). Alma! ett enda ord, du gör mig förtviffad!

ALMA (*för sig*). Jag bör åtminstone säga hur' ond jag är!

VALTER. Om du inte kommer, så kastar jag ut genom fönstret!

ALMA (*springer hastigt fram till fönstret*). Vad hvad tänker du på!

ERIKA (*sakta*). Det skall jag komma ihåg!

VALTER. Älskade Alma! ... äntligen får jag se dig ... tala vid dig ... ack! om du visste hvad anblick nyss förtjusade mig ...

ALMA. Herr baron ... det är mycket obeskedligt af er att öfverraska en ung flicka så der ...

VALTER. Men, var det mitt fel att du kom till fönstret ... Missunnar du mig denna syn som aldrig går ur mitt minne?

ALMA. Fy! jag trodde aldrig att ni var så elak!

VALTER. Alma! ... säg du! säg att du förlåter mig ... för min kärleks skull ...

ERIKA (*sakta*). Det står i Tegnér! ...

ALMA. Nåväl ja, jag förlåter dig ... men nu måste jag gå!

VALTER. Först ett ord! ... En af mina vänner, konsul Ettig har genom en affärsvän blifvit bekant med din mor ... han ämnar tillstålla en supé på Hasselbacken och inbjuda hela pensionen, — under pretext att det är för din mors skull ... vi få då träffas och samtala ostörda!

ALMA. Ack så roligt!

VALTER. Då hoppas jag att få i ro säga dig hur mycket jag älskar min Alma!

ALMA. Farväl nu ... jag måste gå!

VALTER. Alma! ett minne af denna stund! ... något att hölja med mina kyssar!

ALMA. Jag vet inte . . .

VALTER. Rosen der bredvid dig . . . jag skall gömma den evigt!

ALMA. Men . . . (*afsides*) Det är ju inte min!

VALTER (*sorgset*). Du älskar mig således inte . . . du vill se mig dö? . . . Grymma flicka! din önskan skall gå i fullbordan! . . . jag . . . (*böjer sig ut genom fönstret*).

ALMA. Valter! . . . Valter! . . . (*bryter hastigt af rosen, och kastar den till honom genom fönstret*). Se der!

VALTER (*kysser den*). Tack! tack! min älskade!

ALMA. Och nu farväl! (*kommer ned*) Hvad skall Clara säga? . . . åh, hvad jag känner mig förvirrad . . . (*vänder sig åt fönstret och besvarar Valters slängkyssar*) Hvad jag är lycklig, och huru ömt han älskar mig! (*skyndar ut till höger*).

VALTER (*för sig*). Vid Gud! hon är förtjusandel! jag tror jag älskar henne allvarsamt nog för att göra henne till friherrinna! (*försvinner ur fönstret*).

Tionde Scenen.

ERIKA och ELISE.

ERIKA. Det var annat till älskare, än den der gymnasisten som jag dansade med i vintras!

ELISE. Det var bara skada att jag inte förstod hvad han sade!

ERIKA (*öfverlägset*). Det tror jag, en sådan der barnunge! Ack vet du Elise, han var så söt, att hade jag varit Alma, så hade jag kastat öfver hela blomkrukan till honom!

ELISE. Men då hade hon ju kunnat slå ihjäl honom!

ERIKA. Ja du, det hade blifvit någonting rysligt du . . . och så hade hon kastat sig ut genom fönstret

och slagit ihjäl sig med... ack! så roligt, så roligt!
 Eller också så ill hade hon blivit tokig, och gått utslaget här... som jag såg på spektaklet... se, ha alltid utslaget här när de ä' tokiga.

ELISE (*enfaldigt*). Hvarför det, du?

ERIKA. Herre Gud! hvad du är dum! Hvem har tid att kamma sig när man är tokig?

ELISE. Ja, men den jag såg var mycket bra kammad, fast inte håret var upplagdt!

ERIKA. Jaha, det är just deruti som det tokiga ligger! Sätt dig der vid bordet, så skall du få se hur jag skall spela tokig. (*Elise sätter sig vid bordet, och Erika släpper ner sitt hår, antar en förvirrad mine och skriker fram åt bordet under storartade åtbörder*) Hvad vill du, bleka skugga som sväfvar... (*med vanlig röst*) Ser du, hon letar efter sin fästman! (*som förut*) som sväfvar fram öfver hafvets isgråa böljor? (*under tiden öppnas dörren till höger och M:lle Palmén inträder utan att bemärkas af flickorna*).

Elfte Scenen.

DE FÖRRE. M:LLE PALMÉN.

ERIKA (*fortsätter*). Söker du din brud? Ack, dröj, och jag vill ge' dig...

M:LLE PALMÉN. En örfil, ja! Är det så ni läsa till examen?

FLICKORNA (*med ett skrik*). Tante!

M:LLE PALMÉN. Men vänta du, Erika, jag skall snart göra dig klok igen! (*flickorna draga sig upp emot bordet. M:lle Palmén går efter och lyfter armen för att ge Erika en örfil; denna, som står framför Elise, springer under armen och ut till höger, så att Elise får örflen i stället*).

ELISE (*gråtande*). Aj, tante!... det var inte jag som var tokig!

M:LE PALMÉN. Så var det du som hörde på! . . .

Erika! vänta, Erika!

ERIKA (öppnar dörren och tittar in). Om tante slår mig, så får tante ingen gödkalf utaf pappa den här gången! (skymdar ut).

M:LE PALMÉN. Det barnet är ohjelpigt! (går till höger).

ELISE (gråtande). Vänta ni! jag skall tala om för Clara hvem som bröt af blomman!

(Tablå-ridån faller.)

TABLÅ.

Samma dekoration som i andra akten, ehuru rummet nu är betydligt mera städadt. Rundtomkring bordet sitta alla pensionärerna, och på lärareus plats, Magister Bruus. Det är mot middagen och examens slut. Till höger och venster äro stolar framsatta, hvilka upptagas af pensionärernas släktingar. Till höger friherrinnan, majoren och Hjelm. Till venster fru Ström, konsul Ettig och inspektor Larsson. Bredvid friherrinnan mamsell Palmén, och Dogmér bakom hennes stol. Bredvid fru Ström mamsell Florin, och Anna längre ned vid samma sida. Några andra personer af båda könen äro ockå placerade å ömse sidor.

Tolfte Scenen.

FRIHERRINNAN HJELM. MAJOREN. HJELM. FRU STRÖM.
KONSUL ETTIG. INSPEKTOR LARSSON. MAMSELL PALMÉN.
MAMSELL FLORIN. DOGMÉR. BRUUS. ANNA. ALLA
PENSIONÄRBERNA och ÅHÖRARE.

BRUUS. Nå, kan inte Lotten säga mig hvad Carl den niundes första gemål hette?

LOTTE (*tvökande*). Catharina af Saxon-Lauenburg.

BRUUS. Hette hon så, Erika?

LARSSON (*sakta till fru Ström*). Pass på nu, skall frun få höra... min flicka ä' slängd, hon!

ERIKA. Nej, hon hette Maria af Pfalz.

BRUUS. Ja, det är rätt... hvems gemål var Catharina af Laxen-Lauenburg?

ERIKA. Gustaf Wasas.

LARSSON (*som förut*). Ser man bara på ungen! Det visste icke tusan! Jag har aldrig lagt mig i di der historierna.

FRIHERRINNAN (*till mamsell Palmén*). Det är en liten qvick flicka, det der.

M:LLE PALMÉN (*sakta*). Ja, men fasligt elak.

LARSSON (*som endast hört det första, bugar sig klumpigt för friherrinnan*). Ja, se jag ska' säga hennes nåd, hon brås på far sin, skam te sägandes.

BRUUS (*med skärpa i tonen*). Skall examen fortsättas?

M:LLE PALMÉN (*förvånad*). Ja, naturligtvis!

BRUUS. Kan Alma säga mig hvilket år Gustaf den tredje genomförde sin regementsförändring?

FRU STRÖM. Nu skall inspektorn få höra.

ALMA. 1772.

BRUUS. Och när införde han säkerhetsakten?

ALMA. 1789.

FRU STRÖM. Hon har ett märkvärdigt minne, min dotter.

LARSSON. Ja, förbanna mig jag minns hälften så långt tillbaka! Och säkerhetsakten har jag aldrig hört talas om — det är säkert!

BRUUS. Nå, Erika, hur dog Carl XII?

ERIKA (*allvarsamt*). Han blef skjuten i hufvu't, herr magister!

BRUUS (*ser på henne*). Hm! rätt svaradt! Nå, kan Elise säga mig hvad platsen hette, der han föll?

ELISE. Pultava!

BRUUS. Nenej... der föll hans lyckas stjärna, men han var föll han sjelf? Nå?

ELISE. Vid Fredrikshall!

BRUUS. Hvilket år, Isabella?

ISABELLA. 1632.

BRUUS. Det var märkvärdigt! Tänk efter litet bättre!

ISABELLA. Nej, 1718 var det!

BRUUS. Det var rätt!

LARSSON (*till fru Ström och Ettig*). Märkvärdiga barn att komma ihåg årtal! Det enda år jag minns är 34, när koleran giek.

ETTIG. Förlorade herr brukspatron någon kär anhörig?

LARSSON. Nej, men jag hade en syster som inte fick koleran, och därför minns jag'et, för annars hade hon alla möjliga åkommor.

BRUUS (*med lätt genomskinlig ironi*). Jag anser mig nu kunna med godt samvete afsluta min examen, ty flickorna hafva visat att de mycket rätt uppfattat hvilket mått af historiska kunskaper, som man anser den svenska jungfrun behöfva ega. Årtal, namn och personer hafva de väl, eller åtminstone hjälpligt reda på, och det är allt hvad man af dem kan fordra. Jag tackar flickorna för den uppmärksamhet, hvarmed de tagit del af min undervisning, och önskar att de så snart som möjligt måtte komma härifrån... det vill säga, att de så snart som möjligt måtte vara fullärda och redo för lifvets allvarliga pligter, till hvilka de här på ett så värdigt sätt blifvit dresse... (*hostar*) vill jag säga educerade! (*stiger upp, slår ihop sin bok, bugar sig för auditoriet och lemnar platsen*).

MILLE PALMÉN (*afsides*). Den gemena menniskan! (*högt*) Flickorna ha nu en qvarts frihet tills examen i

musik börjar! (*Alla flickorna stiga upp och gå hvar och en till sina anhöriga. Isabella, Elise och Lotten, som icke hafva någon sådan, stanna tysta och sorgsna vid bordet.*)

MAJOREN (*sakta till Bruus*). Satans magister! det var ett obehagligt misstag på ord, det der! Ni är er lik, gamla menniskoätare!

BRUUS. Det var ett mycket oskyldigt misstag . . . det är inte lätt att skilja dressur och edukation nu för tiden! (*de samtala sakta*).

FRIHERRINNAN (*till Clara*). Nå, min snälla Clara, är du mycket glad öfver att få lemna pensionen?

CLARA. Kan mamma fråga det?

FRIHERRINNAN (*sakta*). Om jag kunnat, så skulle det redan skett förr, men det var din fars vilja att du skulle stanna der i fyra år. Det blir visst inte fyra år förrän till hösten, men . . .

CLARA (*kysser innerligt hennes hand*). Tack, tack!

HJELM (*som hört samtalet*). Tillåter tante att äfven jag hjertligt tackar på Claras vägnar?

FRIHERRINNAN (*småleende*). Jag måste väl . . . på det du inte må göra det utan tillåtelse. (*De samtala sakta*).

Fru STRÖM (*klemmande till Alma*). Min lilla, snälla flicka! du har varit chärmant i examen! (*till Ettig*) Herre Gud! hvad det är touchant att kunna ha råd att ge' sina barn en finare bildning! För uppfostran och talanger, det har alltid varit min svaga sida!

ETTIG. Också är mamsell Alma redan en fulländad dame!

LARSSON (*tar upp en stor konfektpåse ur fikan och ger Erika*). Se der, min flicka! anfakta dtg, som visste att di sköt Carl den tolfte i skallen! Ha-ha-ha! det visste inte far din!

ERIKA. Åh, jag vet mycket jag, pappa, som du inte vet! (*springer fram till Isabella, Elise och Lotten och lägger en handfull konfekt för hvar och en*) Se här,

flickor! Der har du för örfilm, Elise... och der har ni, Lotten och Isabella, för att ni alltid varit snälla emot mig! Men hvarför se ni så ledsna ut?

ISABELLA. Jag tänker på att jag inte får komma hem.

LOTTEN. Ja, och jag har ingen anhörig, jag.

ELISE. Och ingen menniska bryr sig om mig heller!

ERIRA. Ack ja, det är sannt... stackars flickor! Men vänta ska' ni få se! (*springer till fadren och drar honom med sig till bordet*) Hör du, pappa! kom med! De här flickorna ha hvarken far eller mor eller slägingar här... nu ska' du vara deras pappa också i dag... hör du det?

LARSSON (*halft förlägen*). Kors, kära barn...

ERIKA. Jo, det skall du, pappa... för de ha alltid varit snälla emot mig!

LARSSON. Det var en annan sak... hör nu, små mamsellerna... jag tänker på en sak! Ni kan gerna följa med Erika ut till mig under midsommarloftet.

ERIKA. Ack ja, så roligt! så roligt!

ISABELLA (*blygt men gladt*). Bara vi få för tante!

ERIKA. Åh, det ställer nog pappa till.

LARSSON (*afsides, med en blick på Isabella*). Rasande vacker flicka det der! (*högt*) Usch ja! det skall gå som hin tar bönder! Ha-ha-ha! ni kan behöfva komma ut på litet bete! (*går till mamsell Palmén*) Hör nu, mamsellen lilla... (*talar sakta vid henne*).

CLARA (*till friherrinnan*). Mamma, jag ville så gerna göra dig bekant med Anna!

FRIHERRINNAN. Ah! underlärarinnan som du så ofta skrivit om... gerna, mitt barn! (*Clara skyndar bort till Anna, och för henne fram till friherrinnan*).

CLARA. Min goda mor, här är Anna, min bästa och enda vän här i pensionen!

FRIHERRINNAN (*fattar Annas hand*). Mamsell Holm, jag har länge önskat att få lära känna er, för att tacka er för er vänskap och godhet mot Clara!

ANNA. Friherrinnan är alltför god! fröken Claras vänskap har varit mera för mig, än min för henne! (*de samtala*).

DOGMÉR (*afsides, observerar dem*). Hvad tala de om? (*närmar sig*).

M:ILLE PALMÉN (*till Larsson*). Jag vet verkligen inte om det går an.

LARSSON. Åh, se så, låt dem komma! De kan behöfva att få litet kött på benen.

M:ILLE PALMÉN (*stucken*). Hvad menar inspektorn?

LARSSON (*förlägen*). Hå, kors!... mamsell ska' inte tro... att jag tror... att mamsell svälter kräkena... men si... hm!... läsningen...

M:ILLE PALMÉN. Nå, jag får väl lof att samtycka då!...

LARSSON. Nå, det var gentilt!... mamsell slipper alltid föda dem under tiden! (*går till flickorna och tala sakta om för dem utgången, hvarpå man ser dem hoppa af glädje*).

DOGMÉR (*sakta till m:lle Palmén*). Ett ord! (*de samtala sakta och Dogmér visar på gruppen hos friherrinnan*).

FRU STRÖM (*till Alma*). Hvad som gläder mig, mitt barn, är att du har den chärmantaste toaletten utaf allihop! Du ser mycket mera ut som en fröken än hon derborta!

ETTIG (*med anspelning*). Mamsell Alma ser i mitt tycke ut som en hel friherrinna!

ALMA (*brydd*). Herr konsul!

FRIHERRINNAN (*till Anna*). Mamsell Holm gör mig en verklig glädje genom att gästa hos oss i sommar! Seså, ni får inte neka!

ANNA. Ack, dertill är det mig alltför kärt att få vara tillsammans med **Clara!** libtool.com.cn

MILLE PALMÉN (*till Dogmér*). Magistern har rätt, det är bäst att börja musik-examen genast! *(högt)* Seså, flickor, nu gå vi in i musikrummet och börja! Får jag bedja herrskapet vara så goda och stiga med för att höra flickornas vackra framsteg i piano-spelning?

DOGMEÉ (*bjuder friherrinnan armen*). Tillåter hennes nåd att jag får den äran och ledsaga er?

FRIHEBBENNAN. Jag tackar, herr magister! (*till majoren*) Går sväger med?

MAJOREN. Nej, jag kommer kanske efter om en stund . . . jag är inte mycket för det der klingklanget.

CLARA (*till Hjelm*). Nå, hvad tycker kusin om pensionen?

HJELM. Pensionen är odräglig . . . men examenu är charmant! (*de gå till höger, andra dörren*).

BRUUS (*till Anna*) Kan jag, sedan musik-examen börjat, få säga mamsell Anna ett ord härinne?

ANNA (*sakta*). Jag skall försöka att komma!

MILLE PALMÉN (*sträft till Anna*). Se efter att allt är i ordning derinne! (*utmärkt artigt till fru Ström och de öfriga*) Får jag nu bedja herrskapet vara så goda och stiga in!

FRU STRÖM. Jag tackar! (*till Ettig*) Det är ett utmärkt bildadt fruntimmer, den mamsell Palmén!

ETTIG. Ja, alldeles, charmant!

FRU STRÖM. Det såg jag genast . . . för se, herr konsulu kan aldrig tro hvad jag har för en ambulatorisk förmåga i det fallet.

ETTIG. Åh! det syns på er, min nådiga!

FRU STRÖM (*afsides*). En mycket älskvärd karl, den der konsulu! (*högt*) Kom nu, Alma lilla, så få vi höra dig när du kommer på pianot!

ALMA (*sakta*). Mamma lilla, då!

Blommor i drifbänk.

FRU STRÖM. Prata du! jag vet nog att min dotter är ett fenomen! (*går med Alma och Ettig till höger*).

LARSSON (*till m:lle Florin, som han talat med*). Jaha... jaha! det skall bli roligt att höra det der fingererandet på piano!

M:ILLE FLORIN. Herr Brukspatron ä' visst sjelf musikalisk?

LARSSON. Åhja, se salig hustru min spelte litet guitarr, så jag har liksom litet hum om'et! (*de gå; alla ha nu gått in, utom majoren och Bruus*).

Trettonde Scenen.

MAJOREN. BRUUS.

MAJOREN (*som talat sakt med Bruus*). Jaså, så magistern slutar i pensionen?

BRUUS. I pensionerna, får majorn lof att säga... jag har flera sådana här dameklädningsanstalter som jag läser uti! Hufvudsumman är att jag slutar... det här står inte tusan ut med!

MAJOREN. Och hvad ämnar ni se'n taga er till?

BRUUS. Jo, att börja med så tänker jag gifta mig!

MAJOREN (*skrattande*). Det är inte så rasande... men det lefver man inte utaf!

BRUUS. Så god affär kan ett giftermål vara ibland... men jag gifter mig med en flicka, jag... och inte med något stenhus eller några kapitaler!

MAJOREN. Gratulerar!... skada bara att magistern inte kommit på en så förnuftig idé förr!

BRUUS. Skada att inte samhället kommit på den förnuftiga idén att så betala mitt arbete, så jag kunnat föda en hustru! Tro mig, herr major! hälften af de gamla ungarlarne hafva blifvit det genom nödtvång! I alla fall tänker jag nu försöka... och för att tala allvarsamt så söker jag en skollärare-befattning neråt landsorten.

MAJOREN. Hör nu, för tusan! det är sannt det... vill magistern komma och öfverta' min skola?

BRUUS. Majorens skola? Hvad är det för sorts skola?

MAJOREN. Det är en skola som jag inrättat på mitt bruk, för att ge mina underlydandes barn tillfälle att få lära något!

BRUUS. Hvad skall det tjena till? Ha de inte folkskolan?

MAJOREN. Jo visst! men det här är en skola, ämnad att stå ungefär midt emellan elementar- och folkskolan... det vill säga...

BRUUS. Ett drifhus igen... bara med den skillnaden att här är det bondungar som ska' göras till underdjur! Tackar för anbudet, men jag har haft nog af sådant der!

MAJOREN. Men så låt mig först tala ut, fördömda tjurskalle!

BRUUS (förargad). Tjurskalle?

MAJOREN (också ond). Ja, så sade jag! Vill magister "kör hufvut i väggen" först höra hvad meningen är!

BRUUS. Jaha, om major "eld i krut" vill tala lugt och vara menniska!

MAJOREN. Medger magister "rifjern" att det fins många och stora anlag som gå förlorade genom brist på värd och utveckling?

BRUUS. Jaha, annars vore jag väl en åsna!

MAJOREN. Medger han vidare att en skola, ämnad att der taga hand om verkligt utmärkta anlag hos fattigt folks barn, kan ha någon välsignelse med sig?

BRUUS. Jaha, om den sköts förståndigt!

MAJOREN. Nå, hvad fan bråkar han då om?

BRUUS. Är det jag som bråkar? Jag tycker att det är majoren som håller väsen!

MAJOREN. Vill magistern ta' den om hand eller inte? www.libtool.com.cn

BRUUS. Jaha, bara inte majoren sjelf lägger sig i affärn, för då går det på tok.

MAJOREN. Hvad för slag? Skall jag inte få vara med om att styra i fråga om min egen skola?

BRUUS. Tackar ödmjukast!... jag vill inte ha någon rekryt-exercis införd der.

MAJOREN. Ja, så låt bli och ta' den... jag krusar inte för en sådan der bitvarg!

BRUUS. Ja, inte jag heller!

MAJOREN (*mycket uppretad*). Magister!

BRUUS (*tikaså*). Major!... (*de se på hvarandra en stund; slutligen utbrister majoren i ett skratt och fattar Bruus i begge axlarne samt ruskar honom dugtigt*).

MAJOREN (*skrattande*). Det är då fan till karl att vara lik sig som för 15 år sedan!

BRUUS. Ja, grälade gjorde vi då också. Jag har aldrig sett en grälsjukare människa än majoren!

MAJOREN. Kom därför och ta' emot skolan, så få vi oss en liten lungmotion emellanåt! (*räcker ut sin hand*) Vill magistern?

BRUUS (*står till*). Ja, jag slipper väl inte med mind re.

MAJOREN. Nå, det var förbannadt bra! Kom nu, så gå vi in och höra på musiken!

BRUUS. Nej, jag tackar! sedan man sluppit positiverna på gatorna, så går jag inte frivilligt ästad och pinas!

MAJOREN. Nå, så går jag ensam då! Adjö så länge, gamle hackspett! (*går till höger*).

Fjortonde Scenen.

BRUUS. Strax derpå ANNA.

BRUUS. Hm! det skall verkligen intressera mig att få med naturbarn att göra!... och så att få komma

ut på landet sedan, och slippa se de här moddockorna dansa omkring på gatorna! Bara nu Anna har lust att göra sällskap... (*ser åt höger*) Tyst! der kommer hon! Min själ tror jag inte att jag darrar... och det som en skolpojke!

ANNA (*från höger*). Magistern hade något att säga mig?

BRUUS. Ja... jaha... hm!... är det slut än derinne?

ANNA. Nej, inte ännu.

BRUUS. Jaså... hör nu mamsell Anna... jag har nu funnit en plats åt er, såvida ni vill ha den.

ANNA. Verkligen?

BRUUS. Ja, men det är en plats som mängen ung flicka skulle skratta åt... kanske gör ni så med, men det är detsamma... det är hos mig.

ANNA (*glad*). Hos er?

BRUUS. Gläder det er, Anna? Skulle ni verkligen vilja komma till mig?

ANNA. Ack ja! helst af allt ville jag det... men det är sannt... ni är ungarl... det går inte an.

BRUUS (*med ansträngning*). Ja, men jag tänker gifta mig!

ANNA (*öfverraskad*). Ni?

BRUUS (*förlägen*). Ja, är det inte löjligt af mig att tänka på något sådant... säg Anna, är det inte att skratta åt?

ANNA (*upprörd*). Nej... nej! långt derifrån!

BRUUS (*ser på henne*). Nå, så är det att gråta åt, då! Som sagdt är: jag, gammal, bitter, tvär och elak som jag är...

ANNA (*liftigt*). Ni elak?... Nej, ni förtalar er sjelf! Ni har ett godt och varmt hjerta.

BRUUS. Nå-ja, det är detsamma... jag tänker i alla fall gå fram till en ung flicka och säga så här: Har du mod, barn, att förena ditt öde med en mans.

hvars hela förfutna lif varit mörkt och ödsligt . . . vil du bli den första solglimten på hans väg? Säg, ANNA, har du mod till detta, så kom!

ANNA (*med ett utrop*). Jag? . . . Är det möjligt?

BRUUS. Nåväl, ANNA . . . har du mod till det?

ANNA. Om jag har mod? . . . Behöfs det väl så mycket mod till ett sådant steg? Ni har alltid varit en vän . . . en far för mig.

BRUUS. Far? Hm! . . . Jaja, men nu är det fråga om att jag skulle bli din man . . . det är skillnad det . . . Ser du, ANNA, jag är inte däraktig nog att begära någon glödlöande kärlek . . . men . . .

ANNA (*gladt och innerligt, i det hon lägger sin hand på hans mun*). Tyst nu . . . i dag vill jag inte höra mera . . .

BRUUS. Men svaret? svaret, ANNA?

ANNA. Lemnar jag icke här . . . låt mig öfverlägga, låt mig sansa mig . . . Nej, se så! inte den der mulna blicken . . . allt detta kom så oväntadt . . . jag behöfver gå till råds med mig sjelf om . . . om . . . (*stannar brydd*).

BRUUS (*bittert*). Om ANNA kan förmå sig till en sådan uppoffring?

ANNA (*sakta*). Nej! om jag är värd en sådan lycka! (*skyndar ut genom fonden*).

BRUUS. Anna! Hörde jag väl rätt? . . . Sade hon: "om jag är värd" . . . men då skulle hon ju . . . Nej, det är inte möjligt! det är för mycket för en sådan gammal tok som jag!

Femtonde Scenen.

DE FÖRRE. LARSSON. FRU STRÖM och ETTIG.

LARSSON. Det var en liten baddare, den Erika, till att kunna qvintilera på pijanot! Det måste jag säga, att kostar det något, så nog får de lärdom också, och det så det räcker till för en prest!

FRU STRÖM. Ja, mamsell Palmén är en superbt skicklig människa, och magistern han är då för söt! Hvad tyckte konsuln om purpurrit som Alma spelte?

ETTIG. Åh, charmant! En sådan rythm, och sådan touche sedan! I synnerhet i den der sonaten för fyra händer!

LARSSON. Fyra händer? Säg icke tusan att flickan hade mera än två! Och tuschen såg jag heller inte till!

ETTIG (*medlidsamt*). Min herre är visst inte musik-kännare?

LARSSON. Nej, fan, jag håller på och anlägger tegelbruk! Apper på det, så ska' herrskapet få se något gentilt! (*tar upp ett litet paket ur fickan och utvecklar det samt sätter fram det midt för näsan på fru Ström*) Hvad säger frun om den der lera?

FRU STRÖM. Fi donc!

ETTIG. Hvarken fru Ström eller jag förstå oss på någon lera.

LARSSON. Inte det? (*går till Bruus*) Nå, magistern då, som är en lärd karribel... har magistern sett finare lera i all sin dar? Man kan göra porslin af den.

BRUUS (*intresserad*). Får jag se?

FRU STRÖM (*till Ettig*). Det är en horribelt grof karl den der inspektorn.

ETTIG. Ja, fastligt... men han lär vara mycket rik... Nå, fru Ström är väl så god och tillika med sin dotter antar den lilla bjudningen tills i morgon afton?

FRU STRÖM. Ja, jag vet inte... (*hastigt*) Tror konsuln verkligen att den der baron är kär i Alma?

ETTIG. Jag vet det, och jag vill slå vad att hon inom ett år är friherrinna.

FRU STRÖM (*smickrad*). Vi tacka så mycket för den artiga bjudningen, och komma bestämdt! (*afsides*) Min dotter friherrinna... ja, der ser man hvad en pension duger till!

ETTIG (*afside*). Den här bekantskapen måste skötas... gumman har mynt... åh! jag skall snart förtjusa henne.

BRUUS. Det här är en utmärkt lera!... jag gratulerar herr inspektoren!

LARSSON. Tackar! ja, räcker den här leran till döddagar, så föder jag mig, det är säkert det!

Sexonde Scenen.

DE FÖRRE. FRIHERRINNAN. MAJOREN EDVARD HJELM. MAMSELL PALMÉN. DOGMÉR. MAMSELL FLORIN och PENSIONÄRERNA.

DOGMÉR (*ledande friherrinnan*). Ja, min nådiga friherrinna! Fröken Clara har alltid varit en föresyn och ett godt exempel för de öfriga eleverna... ehuruval vissa skadliga inflytelser...

FRIHERRINNAN. Hvad menar magistern?

DOGMÉR. Åh... jag menar... en ung flicka väljer inte alltid så väl i fråga om vänskap... och den här underlärarinnan...

FRIHERRINNAN (*kallt, i det hon släpper hans arm*). Är helt säkert en mycket bra och hygglig flicka!

DOGMÉR (*något häpen*). Ja... jaha... det är en mycket bra flicka... men något simpel... och... men förlåt! jag måste tala några ord vid mamsell Palmén! (*afsides, i det han går till mamsell Palmén*) Jag hoppas att det faller i god jord!

FRIHERRINNAN (*till majoren*). Jag tycker inte om den der kandidaten!

LARSSON. Jaså, så det är slut med musiksakerna nu... (*till melle Palmén*) Ja, heder och tack för allt hvad mamsell pluggat i dotter min... får hon nu gå här ett par år till, så hoppas jag att hon skall veta... hm!... allt hvad en ung flicka behöfver veta!

M:LE PALMÉN. Herr inspektoren är alltför god, och det skulle vara en stor tillfredsställelse för mig,

om alla flickornas anhöriga vore nöjda med mina rastlösa sträfvanden i bildningens tjänst!

FRIHERRINNAN. Hvad mig beträffar, tackar jag mamsell Palmén hjertligt för Claras uppfostran, och för det hem hon här haft under fyra år. Hon är nu vid den ålder att hon bör lemna pensionen, och jag ber mamsell Palmén att som ett minne af henne och mig emottaga denna lilla smäsak! (*lemnar henne ett etui*).

MILLE PALMÉN (*nigande djupt*). Friherrinnan är alltför god... en sådan present...

FRIHERRINNAN. Är blott en ringa ersättning för all den omtänka ni haft!

MILLE PALMÉN (*som undertiden sett på smycket*). Ett så dyrbart armband... (*visar det för de öfriga*) Men se då mitt herrskap! (*armbandet circularer*).

ALLA. Åh, charmant! utmärkt vackert!

MILLE PALMÉN. Det smärtar mig mycket att skiljas vid fröken Clara... hon har utan gensägelse varit den första eleven i min pension... och det gör mig verkligen ondt... (*i det hon omfamnar Clara*) Jag önskar fröken Clara all möjlig lycka!

CLARA. Bästa tante... säg som förr, endast Clara, och tack för dessa fyra år! Om ni mången gång haft skäl att klaga öfver mig, så låt det nu vara glömdt!

MILLE PALMÉN. Sesä, bästa Clara!

FRU STRÖM (*till Alma sedan de besett armbandet*). Till jul skall du få ge ett armband som blir ännu dyrare!

CLARA (*som talat sakta vid friherrinnan, tager en ring af sitt finger och lemnar till mamsell Florin*). Vill mamsell Florin vara god och hålla till godo med ett enkelt minne af mig, som en tack för allt det tålmod min dåliga franska kostat er?

MILLE FLORIN. Mon Dieu! bästa fröken Clara! ni var den enda som hade prononciation och elegans uti er fransyska konversation! Jag är mycket ledsen att vi mista er!

Fru STRÖM (*något stött*). Jag tyckte annars att min Alma prononscherade franskan lika väl som någon annan... åtminstone var konsulin, som varit utrikes, utaf den åsigten!

M: LLE FLORIN (*artigt*). Ja visst. Alma har också en utmärkt prononciation

M: LLE PALMÉN. Får jag nu hedja herr magistern att utdela premierna åt de utaf flickorna som derutaf gjort sig förtjenta.

LARSSON. Ursäkta mig, men innan det sker, så tänkte jag fråga, om jag inte skulle kunna få se herrskapet allesammans på en liten middagsrisp på Franska vårdshuset! Det kommer vagnar hit klockan 3, och allt är klart för resten!

ETTIG. I sammanhang dermed anhåller jag att, som en gammal vän till fru Ström, få bjuda på en liten soupé med bal på Hasselbacken. Jag förmodar att de unga damernas föräldrar och anhöriga ingenting hafva emot att de efter öfverstånden examen få roa sig litet.

M: LLE PALMÉN. Mina herrar, en sådan artighet.

LARSSON. Nå, herrskapet ä' väl så goda och kommer?

FRIHERRINNAN. Jag tackar på det förbindligaste, men vi resa redan i eftermiddag ut till några släktingar i grannskapet af staden... så att det är omöjligt.

MAJOREN. Ja, så gerna jag än ville!...

LARSSON. Nå-ja... men de öfriga af herrskapet då?

ALLA. Vi tacka så mycket!

ETTIG. Och soupén hoppas jag äfven accepteras?

ALLA (*som förut*). Tackar ödmjukast... mycket trefligt!

BRUUS (*för sig*). Det är väl första gången som något ifrån honom får accept.

M: LLE PALMÉN. Flickorna intaga sina platser till premie-utdelningen! (*de arrangera sig omkring bordet, och Dogmér intager lärarens plats*).

ALMA (*sakta till Isabella*). Ack, du! jag får dansa med min baron!

ISABELLA (*likaså*). Och jag med min kadett...

ERIKA (*sakta till Elise*). Ack, dn, hvad vi ska' äta!

DOGMEER (*högtidligt*). Mina barn! (*harklar och gör sig beredd att tala*).

LARSSON (*till fru Ström*). Nu lär vi få höra någonting femtonlödigt!

Fru STRÖM. Ack, ja! det är en brå söt kar! (*tager upp sin näsduk och torkar sig i ögonen*) Alma måtte väl få ett stort premium!

DOGMEER. I ett ögonblick sådant som detta, då man kastar blickarna tillbaka på det välsignelserika arbetsår som i denna åt gudsfruktan och qvinliga dygder egnade läroanstalt, i dag går till ända, säger man ovilkorligen med hopp och kristelig glädje till sig sjelf, att...

CHRISTINE (*häftigt från fonden*). Nu ä' vagnarne här!...

M:ILLE PALMÉN. Schy! tyst då... (*sakta*) Gå! gå! Skall man komma på det sättet?

CHRISTINE (*förvirrad*). Ja... ja... nej... jag... (*skyndar ut*).

M:ILLE PALMÉN. Ursäkta den dumma pigan, herr magister... och var god och fortsätt... (*till Erika som sprungit upp*) Erika! sitt stilla!

DOGMEER (*fortsätter*). Då säger man med hopp och kristelig glädje till sig sjelf, att här är lagd den grund, på hvilken framtidens byggnad skall uppföras! (*Medan han hostar, för att fortsätta, och alla, hvar och en på sitt vis, stå uppmärksamma, samt Erika och flera af de små flickorna prata sinsemellan, faller ridån hastigt*).

FJERDE AKTEN.

En del af parken vid en badinrättning på vestkusten. Till höger emellan 2:dra och 4:de kulisserna, fadaden af brunnspariljongen med 3:ne höga glasdörrar, och derutanför en veranda med västak, samt 3:ne trappsteg ledande ner till scenen. Midt för verandan till venster, en berså med bord och stolar. Stolar eller bänkar äro placerade till venster framför verandan, och fullsatta med åskådare tillhörande brunns-societeten. I fonden synes hafvet, från hvilket en vik skär inåt scenen till höger, der en båt ligger förtöjd vid en mindre landningsbrygga. Midt på scenen står ett stort träd med bänk omkring. Sceneriet bör i öfrigt erbjuda rik vegetation, men i fonden ser man nakna klippor och skär stå upp ur vattnet.

Första Scenen.

FRIHERRINNAN. MAJOREN. HJELM. CLARA. BRUUS.
ANNA. VALTER. ALMA. ETTIG. FRU ETTIG (*f. fru Ström*).
STJERNE. EVALD. PUDELKRANS och BADGÄSTER. TVENNE
BÅTKARLAR.

(Vid ridåns uppgång sitta friherrinnan, Clara och Anna, längs ner till venster samt på stolar bakom dem Majoren, Hjelm och Bruus. Bredvid Anna fru Ettig och Alma, samt bakom deras stolar Ettig och Evald. Stjerne och Valter sitta på bänken under trädet. Puddelkrans står svariklädd ute på verandan, slutande ett deklamationsnummer, som han framför

med stora gester och falsk pathos. I båten sitta
tvenne båtkarlar, rökande sina pipor och gapande
med förvånade miner på Puddelkrans.)

PUDELKRANS (*deklamerande*).

"Den kulan visste hur den tog, — det måste erkänt
bli" —

Så talte generalen blott, — "den visste mer än vi;
Den lät hans panna bli i fred, ty den var klen och
arm,

Och höll sig till hvad bättre var: hans ädla, tappra
barm!"

(*Torkar sig i pannan.*)

Och dessa ord de spriddes se'n i håren vidt och bredt,
Och alla tyckte öfverallt att Sandels talat rätt.

"Ty visst var tanken", mente man, "hos Dufva knapp
till mått,

Ett dåligt hufvud hade han, men hjertat det var
godt!" —

(*Bugar sig för auditoriet.*)

ALLA (*klappa händerna*). Bravo! bravo! (*Pud-
delkrans bugar sig ånyo och går ner ifrån verandan*)

MAJOREN (*ser på Bruus, som applåderat*). Ap-
plåderar magistern?

BRUUS. Ja, åt Runeberg! Det är en mycket stor
skald... Jag har ännu inte hört någon deklamator
som kunnat förstöra honom; hur mycket de än bjudit till.

FRU ETTIG (*tillika med flera fruntimmer omringa
Puddelkrans*). Tack, lilla goda kunglig sektern! Det
måtte jag säga var någonting riktigt horribelt vackert!
Jag har inte på länge hört någon prest predika så bra!

DAMERNA. Tackar ödmjukast!

PUDELKRANS. Åh, mina damer... jag är mycket
smickrad... det är ett charmant-poëm, inte santt?

FRU ETTIG. Ja, jag undrar hvad Tegnér har skrif-
vit som inte är vackert! Herre Gud, jag kan aldrig

höra någon deklamering utan att tänka på Ingeborgs klagan! (*deklamerar mycket illa*).

”Nu är det höst — — —

Flyg ej så högt, det går fort nog ändå!

Ack! den som Frithiof fick följa

Ända derute!

... ja, se jag kommer inte riktigt ihåg den ... men det är litet vackert det der!

PUDELKRANS. Konsulinnan begick ett litet misstag.

Fru ETTIG. Ja, si rimmerna har jag aldrig fått i hufvu't på mig.

PUDELKRANS. Nej, det är i fråga om namnen. Det är ...

ETTIG (*skyndar fram*). Det är Runeberg som skrifvit Sven Dufva ... nog mins du det, min vän, som tycker så mycket om Runeberg!

Fru ETTIG. Ja ... Herre Gud ... ja! se jag är så distraherad sedan jag började bada! Jag har alltid varit plågad utaf dåligt hufvud!

PUDELKRANS (*beklagande*). Åh!

Fru ETTIG. Jaha, ser kunglig sektern ... det är allt ett arf inom släkten ...

ETTIG (*sakta*). Schy! ... sådant der talar man inte om!

Fru ETTIG (*likaså*). Tyst du! ... jag talar om hvad jag vill! (*ser på programmet*) Hvad får vi nu för slag? Ettig! se efter, du!

En SVARTEKLÄDD HERRE (*på verandan*). Mitt herrskap! tablåerna börja!

Fru ETTIG. Nå, det var superb! ... jag som är så engagerad uti tablåder! Kommer du med, Alma?

ALMA. Ja, mamma! (*till Valter*) Valter!

VALTER (*stiger upp från sin plats och går långsamt fram till Alma*). Hvad vill du?

ALMA. Vill du inte bjuda mig armen och föra mig in i salongen?

VALTER (*kallt*). Du har ju redan din kavaljer...
och jag tycker inte om tablär.

ALMA (*förebrående*). Valter!

VALTER (*hånfullt*). Är det meningen att det blir några scener utom programmet?

ALMA (*vänder sig ifrån honom*). Evald!

EVALD (*lifligt*). Hvad befaller min förtjusande svägerska?

ALMA. Gif mig din arm! (*i det de gå*) Du kan inte tro hvad alla männer förändra sig sedan de blifvit gifta.

EVALD (*eldigt*). Inte alla! (*Alma och Evald gå in i paviljongen*).

FRU ETTIG. Nå, min måg... kommer du inte med?

VALTER (*kort*). Nej! (*vänder sig ifrån henne*).

FRU ETTIG (*till sin man, i det de gå in*). Min måg, baronen, är ett riktigt experiment! (*högt, så att de närstående höra det*) Och ändå är min dotter, friherrinnan, så innerligt söt!

ETTIG. Ack, ja, hon är charmant, vår lilla friherrinna! (*de gå*).

ANNA (*till Bruus*). Går du inte med, min vän?

BRUUS. Nej, min lilla hustru... jag ser helst att jag slipper... (*till Hjelm och Clara*) Jag anförtror Anna åt er, mina vänner!

CLARA. Så mycket bättre... vi ha mycket att tala om.

HJELM (*sakta till Clara*). Jag för er till edra platser och söker sedan att få tala med Valter!

CLARA. Ack, ja, gör det!

HJELM (*bjuder friherrinnan armen*). Min svärmor!

FRIHERRINNAN. Tack, kära Edvard!

CLARA (*sakta till Anna*). Den stackars Alma, hvad jag beklagar henne!

ANNA. Ja, hon är mycket att beklaga! (*de gå, sedan Anna först utbytt en vänlig nick med Bruus*).

PUDELKRANS (*bjuder en dame armen*). Tillåter professorskan?

DAMEN. Jag tackar!... Kunglig sekterns deklamation var utmärkt lyckad!... Den påminde om Nielsen.

PUDELKRANS. Jag ber så mycket, min nådiga!... Och ändå kan jag försäkra er att jag aldrig hört Nielsen! Jag har min method från Upsala!

DAMEN. Nåja, då bör den väl vara bra! (*de gå*). (*Alla åhörarna hafva under det föregående så småningom gått in, så att nu endast Majoren, Bruus, Valter och Stjerne äro kvar på scenen.*)

VALTER (*till Stjerne*). Gå vi nu och spela biljard?

STJERNE. Hvarför inte... men tror du inte det vore bättre att gå in i salongen?

VALTER. Hvarför det?

STJERNE (*efter någon tystnad*). Har du märkt att din bror är förtjust i sin vackra svägerska?

VALTER. Han är en artig sväger, det medger jag... men...

STJERNE. Ja, mycket artig... han ser på henne på ett sätt, som... nå, kom då, så ta' vi oss ett parti!

VALTER (*afsides*). Om jag skulle observera... de tro mig inte vara der!... ja! (*kögt*) Nå ja, om du vill, så kunna vi ju först se på en tablå!

STJERNE. Ja, jag tror att det kunde vara lärorikt nog! (*de gå in i paviljongen*).

Andra Scenen.

MAJOREN och BRUUS.

MAJOREN. Vet magistern hvad jag setat och funderat på?

BRUUS. Nej, det är svårt för mig att veta!

MAJOREN. Jo, jag har tänkt på att det är ett eget sammanträffande som ägt rum här i sommar!

BRUS. Åhja, men nu för tiden då alla människor måste bada sig om somrarna för att kunna lefva oordentligt om viatrarne, så är det mindre underligt än hvad det skulle varit för en 20 år sen!

MAJOREN. Det förstås! I alla fall är det eget nog att personer som träffats under så olika förhållanden för ett par år sedan, nu åter träffas här under helt andra.

BRUS. Ja, det är majorns fel att vi ä' här, för hvarken hustru min eller jag ä' några vänner af så här stora sällskaper!

MAJOREN. Åh ni kunde väl behöfva att komma ut litet från skolbräket . . . och Clara ville så gerna träffa Anna, efter som de ändå skulle hit för svägerskans skull!

BRUS. Nå ja, det gick väl an annars, men man stöter på så mycken fäfanga och därskap. Den här matinén till exempel!

MAJOREN. Ja men den har ett vackert ändamål . . . den är ju tillställd för att skaffa beklädnader åt fattiga barn på de närmaste fisklägena.

BRUS. Så är det ja, och det är mycket vackert — — om man så vill!

MAJOREN. Om man så vill? Magister! bara lilla frun är borta så blir ni elak igen!

BRUS. Majoren talar sannare än han tror . . . Anna är min goda engel! Men den här elakheten skulle jag också ha' sagt om hon varit närvarande.

MAJOREN. Bevisa mig att den håller streck!

BRUS. Skall ske! Det är i allmänhet en mycket stor välgörenhetskänsla hos människor, i synnerhet då det är fråga om att ge' allmosor så att det syns . . . och vid alla sådana här tillfällen spelar fäfangan en hufvudroll!

MAJOREN. Medges till en viss grad . . . men då fåfången åstadkommer något godt, så . . .

BRUUS. Så är hon ursåktlig? medges till en viss grad! Men det fins ett bättre sätt att hjelpa än att ge almosor . . . det är att skaffa arbetsförtjenst. Jag har sett en mängd fruar som i dag öfverbetalt biljetten till matinén . . . men i går såg jag samma fruar pruta på marken när de skulle köpa den fisk som de der fattiga barnens fäder med lifsfara dragit upp ur hafvet . . . de betalade knappt hälften utaf hvad fiskaren begärde . . . och i morgon komma de att handla på samma sätt . . . En förbannadt kuriös filantropi är det, det måste väl majoren medge?

MAJOREN (tankfull) Ja . . . hm! . . . det . . . kan inte nekas . . .

BRUUS. Nej det kan inte nekas — hvilket skulle bevisas!

MAJOREN. Fan i det . . . magister! . . . ni skaffar mig samvetsqual . . . jag prutade på ostron i förrgår . . . jag . . .

BRUUS. Och betalade öfver på biljetten i dag kanske?

MAJOREN (generad). Ja . . . en småsak . . . hm! tänkte inte tusan på . . .

BRUUS. Ska' vi gå in och se på tablärerna nu?

MAJOREN. Nej! . . . ni har förstört aptiten för mig! Kom, så ta' vi oss en promenad i stället . . .

BRUUS (skämtande). Ja, men majoren skall väl ha' något för sin öfverbetalning!

MAJOREN. Gå för tusan, karl! reta mig intel! Kom nu, så göra vi ett slag ner åt sjön . . . (*tar honom under armen*) Anfakta att jag skulle pruta på ostrona . . . pojstackaren såg så blek och eländig ut . . . Fy fan! hvad vi ä' för ena stackare, magister!

BRUUS. Vi? . . . naturens herrar? . . . Hvad tänker majoren på? (*de gå till venster*).

Tredje Scenen.

VALTER. Derpå STJERNE. Sedan HJELM.

VALTER (*kommer upprörd ut ur paviljongen*). Jag kan inte tvifla längre... hennes varma blickar, hennes uppmanande löjen... de älska hvarandra, jag är öfvertygad derom!

STJERNE (*inkommer hastigt*). Hvad kom det åt dig? hvarför skyndade du ut?

VALTER. Det är en sådan odräglig värme derinne (*hastigt*) Nu har jag fattat mitt beslut, Stjerne... jag skiljer mig vid henne... vill du i morgon göra mig sällskap till Köpenhamn?

STJERNE. Hvad tänker du på?... det vore ju att ställa till skandal...

VALTER. Nåväl, då reser jag ensam... det här måste taga ett slut... jag utbärdar inte längre!... Och jag som älskade henne så högt, så innerligt!

STJERNE. Du har inte älskat henne förståndigt... deri ligger det!... jag sade dig ju det der, när du gifte dig...

VALTER. Derfor måste det bli' annorlunda! En skiljsmessa är det enda som återstår oss...

HJELM (*har inkommit och hört de sista orden; för sig*). Skiljsmessa? har det gått derhån?

VALTER. Följer du mig, eller inte?

STJERNE. Gerna om du nödvändigt vill... men betänk i alla fall... (*bemärker Hjelm*) Tyst! vi ä' inte allena!

VALTER (*vänder sig om*). Ah!... (*söker antaga en glad och obesvrad ton*) Ä' tablåerna redan slut?

HJELM. Nej inte ännu... men jag fann det alldeles för varmt derinne!

STJERNE (*afsides*). Skulle han också tänka på en Köpenhamnsfärd?

VALTER. Och du kommer ensam? Det är annars bra ovanligt att se dig utan din älskvärda fru...

HJELM. Hon var inbegripen i en liflig konversation med din hustru, och jag ville därför inte störa dem. De ha' ju knappast haft tillfälle att få vara tillsammans ännu . . . och naturligtvis ha' de många förtroenden att göra hvarandra.

VALTER. Ja visst! . . . (till Stjerne) Hör du Stjerne, om du vill gå ned och abonnera biljarden, så kommer jag om en stund!

STJERNE. Som du vill! . . . Men dröj inte för länge! (går till höger).

Fjerde Scenen.

VALTER och HJELM.

VALTER (liksom förlägen för hvad han skall säga). Det var bra oväntadt att vi skulle träffas här!

HJELM. Ja, men just därför så mycket roligare . . . och jag tycker att vi nu borde passa på tillfälle och umgås mera med hvarandra. — Ni ha' ju varit nästan osynliga.

VALTER. Ja . . . vi ha' ännu inte varit så länge här . . . och Alma var fatigerad utaf resan. — Nå, du är lycklig, min bror?

HJELM. Ja, mycket lycklig! . . . Clara är i alla afseenden den bästa hustru en man kan önska sig!

VALTER. Besynnerligt . . . och ändå har hon utgått ur samma pension som . . . (hastigt) Din svärmor ser fortfarande rask ut!

HJELM. Ja, Gud ske lof! . . . Och din äfven, tycks mig.

VALTER. Åh! hvad min svärmor beträffar så har hon styrka nog för att kunna långsamt martera till döds ett halft dussin mågar! Hon har en eklatant förmåga i den vägen!

HJELM. Nå ja, jag medger att hon är litet originell . . . men det hindrar väl inte dig att vara lycklig med din Alma?

VALTER. Nej bevars! jag skrattar åt min svärmors dumheter . . . och är mycket lycklig! Alma har blifvit friherrinna, och jag har fått tvåhundrausen riksdaler . . . det vill säga, hvar och en har uppnått sitt mål, och då har man ju alla skäl att vara nöjd!

HJELM. Du är bitter och orättvis, Valter! Det gör mig djupt ledsen att jag skulle återfinna dig sådan!

VALTER. Ack ser du, det skulle inte harma mig om jag inte älskade henne! . . . Men den qvinnan har inte något hjerta!

HJELM. Vet du väl det så noga?

VALTER. Efter ett års äktenskap? . . . Anser du mig för ett barn?

HJELM. Nej långt derifrån! . . . Jag anser dig vara alldeles för litet barn för att kunna pröfva om en qvinna eger hjerta eller ej! Tänk efter, Valter! Hurudant hade ditt lif varit, då du träffade den som nu är din din maka?

VALTER. Nå, litet lattsinnigt, jag medger det . . . men derom är jag långt ifrån ensam!

HJELM. Nu sade du en stor, en beklaglig sanning! Vi männer beklaga oss öfver qvinnan och hennes uppfostran, och det är ju vi som skola fullända den! När pensionen väl hunnit förkonstla den stackars flicka som kanske redan från föräldrahemmet medtagit frön till ytlighet och förderf, så kastas hon i armarne på en af oss, för att blifva vår maka för ett helt lif, och sedan vi upphjudit all vår förmåga att neddraga henne till den blaserade verld i hvilken vi sjelfva öväljts, så förvånas vi öfver att frukten af detta utsäde blir bitter, och då utropa vi: den qvinnan har inte något hjerta!

VALTER (*försöker att skämta*). Nu känner jag igen den gamle moralpredikanten!

HJELM. Det fagnar mig att skämtet faller sig trögt för dig! ~~moralpredikanten~~ har träffat dig, det ser han!

VALTER. Nå ja, jag nekar inte till att mycket af felet ligger hos mig . . . men jag vill också godtgöra det, ty . . .

HJELM. Du ämnar resa för att åstadkomma skilj-messa. Ja, jag hörde det nyss!

VALTER. Ja, är inte det bästa sättet att försona mitt fel?

HJELM. Tror du det! . . . Du vårdar ett ungt träd illa, du inympar i dess fibrer ett gift som förstör dess lifskraft, och när du märker att du begått ett fel, så rycker du upp trädet med rötterna och kastar bort det! Det kan man kalla en herrlig försoning!

VALTER. Hvad skulle jag då göra, för att följa dina principer?

HJELM. Börja med att förbättra dig sjelf!

VALTER. Det kan jag intel!

HJELM. Älskar du din hustru?

VALTER. Skulle jag annars gift mig med henne?

HJELM. Jag menar: älskar du henne annorlunda nu än då?

VALTER. Det förefaller mig ibland som om jag skulle kunna det!

HJELM. Lönar det då icke mödan att försöka?

VALTER (*efter ett ögonblicks inre strid*). Näväl! jag skall försöka! Men Alma har så många dälige rådgifvare . . .

HJELM. Hvert tänkte du resa för att skiljas?

VALTER. Till Köpenhamn!

HJELM. Nå, res då litet längre bort i stället . . . för att förenas . . . men res på tu man hand!

VALTER. Du menar att . . .

HJELM. Jag menar att Schweitz till exempel skulle egna sig förträffligt för en sådan färd . . . och som äkten-

skapets uppgift är att af tu göra ett, så ä' flera än tu alltid för mycket! www.libtool.com.cn

VALTER (*fattar varmt hans hand*). Edvard! . . . du är min ende vän . . . hur skall jag kunna tacka dig nog för det hopp du väckt hos mig!

HJELM. Genom att blifva lycklig som jag! . . . (*efter en paus*) Gå vi nu att uppsöka våra fruar?

VALTER (*fattar hans arm*). Gerna! . . . Ack min vän, om det vore möjligt . . .

HJELM (*i det de gå*). Allting är möjligt, bara man vill att det skall vara det! (*de gå in i paviljongen*).

Femte Scenen.

ETTIG och EVALD (*från sidan af paviljongen*).

ETTIG. Hvad kom det åt dig, Evald . . . jag såg att du satte af åt dörren . . . och då skyndade jag mig efter . . .

EVALD. Åh det är ingenting . . . (*afsides*) Att inte kunna få säga henne ett ord!

ETTIG. Hör du min kära Evald . . . jag gick just efter för att få säga dig ett par ord . . . i förtroende . . . ser du det är så att . . . (*afsides*) Jag vet inte hur jag skall börja!

EVALD (*otålig*). Nå?

ETTIG. Du vet att Valter . . . nå ja, oss emellan behöfver man ju inte genera sig . . . att Valter är långt ifrån sådan som han borde vara emot . . . emot . . .

EVALD (*lifligt*). Emot sin hustru, ja? . . . Åh, det är oförlåtligt!

ETTIG. Nej! det var just inte det jag mente . . . Men oss emellan sagt, Valter är så stursk . . . så kall emot oss . . . och det var egentligen om min hustru . . . min lilla söta Malin som . . .

EVALD (*skrattande*). Du måtte vara bra lycklig som äkta man, konsul?

ETTIG. Ja gudbevars ... det är jag visst! Malin är ett prägtigt fruntimmer... litet dum, det förstås... men en hjertans god människa... och hon tycker så mycket om dig...

EVALD (*som förut*). Åh, det är för mycken godhet...

ETTIG. Det var inte längre sen än i morse som hon sa: "Gud gifve att den söta baron Evald blifvit Almas man i stället!"

EVALD (*intresserad*). Sade hon?

ETTIG (*afsides*). Det tar skruf... (*högt*) Ja det sa' hon... och hon har mycket inflytande på sin dotter... det skall jag säga dig...

EVALD (*som förut*). Jaså, hon har det?

ETTIG (*afsides*). Han nappar! (*högt*) Ja, mycket... Hör du Evald... det är just i fråga om min hustru som jag ville tala med dig... ser du, hon har mycken ambition, och det skulle förtjusa henne mycket...

EVALD. Hvad är det fråga om? Du vill väl inte att jag skall göra käringen min kur heller?

ETTIG. Nej, tycker du det... inte för att jag är svartsjuk, nej bevars!... Men hon är alldeles Othellisk!... Nej det är något annat! Ser du, efter som vi ändå ä' slägt... så prata litet med gumman, och kalla henne tante, så att badsällskapet hör det!

EVALD (*med en grimas*). Tante?... jaså, bagarfrun är ärelysten!

ETTIG. Tyst då... ser du, hon tycker så mycket om dig...

EVALD. Nå ja... jag skall göra dig den tjensten... med vilkor att du gör mig en annan i stället.

ETTIG. Och det vore?

EVALD. Jag behöfver just nu ett par tusen riksdaler!

ETTIG. Kors, en sådan bagatell... det skulle du visst ha' fått om du sagt till i går... men nu är det alldeles omöjligt!

EVALD (*kort*). Nå, då blir det heller ingenting med tantskapet! (*vänder sig för att gå*).

ETTIG (*för sig*). Anfäkta! säger inte han tant Malin, så är jag olycklig! (*högt*) Ewald! Hm!

EVALD (*vänder sig om vid trappan*). Hvad vill du?

ETTIG. Kan du inte vara hjälpt med ett tusen?

EVALD (*kort*). Nej! (*vill gå*).

ETTIG. Femtonhundra då?

EVALD. Jag prutar inte! Adjö!

ETTIG. Du skall få dem i eftermiddag... men då äger du tant?

EVALD. Jag skall till och med kyssa på hand, och säga: *ma chère tante!*

ETTIG (*förtjust*). Gör du det, så tar jag inte mera än tolf procent... men dem drar jag af i förskott!

EVALD (*slår honom på axeln*). Hedersman! (*af-sides*) Att man skall vara slägt med sådant folk.

(*Man hör applåder och bravorop ifrån paviljongen.*)

ETTIG. Seså, nu är det slut med tablåerna! Nu vore det ett godt tillfälle att börja!

EVALD. Du skall bli nöjd med mig!

ETTIG (*förtjust*). Guldkrona!... det är det bästa jag vet!

Sjette Scenen.

DE FÖRRE. HELA BADSÄLLSKAPET (*från paviljongen*).

(*Först Friherrinnan och Anna, derpå Hjelm och Clara, samt Valter och Alma, arm i arm; sedan fru Ettig och Puddelkrans. De öfriga efter hand. Under följande scen taga de afsked af hvarandra och gå i större och mindre grupper åt olika håll.*)

EVALD (*till Ettig*). Valter och Alma arm i arm! Hvad vill det säga?

Blommor i drifbänk.

ETTIG (*sakta*). Ah! det är bara för syns skull!

DEN SVARTKLÄDDE HERRN. På de fattiga barnens vägnar får jag tacka er alla mitt herrskap, som bivistat vår enkla tillställning! Vi träffas här sedan på eftermiddagen för att företaga den beramade utfärden.

ALLA (*om hvarandra*). Jag tackar . . . Mycket trefligt! . . . Mjukaste tjenare! . . .

(*De aflägsna sig småningom, lifligt samtalande.*)

FRU ETTIG (*till Puddelkrans*). Den der sista tablåden var utmärkt vacker, och man begrep så bra hvad det var! — Hvad var det den föreställde, herr kongl. sekter?

PUDELKRANS. Diana och Endymeon, fru konsulinna.

FRU ETTIG. Kors, hade den vackra människan ett hundnamn? Det var då riktigt syndigt . . . Den der Endymleon, var han sjuk ~~han~~, efter han låg så der raktlång på marken?

PUDELKRANS. Nej . . . han sof . . .

FRU ETTIG. Jaså! nå det var inte underligt att han inte rörde sig! (*till Ettig och Evald som närmat sig*) Och jag som trodde att karlen var sjuk eller död . . . vet baron! det var riktigt vackert!

EVALD (*artigt*). Tyckte ni det, ma chère tante? . . . jag får ju säga så? (*kysser hennes hand*).

FRU ETTIG (*skriande af förtjusning*). Åh herre Gud . . . det är då för snällt . . . och om baron vill . . . (*de samtala*).

PUDELKRANS (*till ett fruntimmer*). Det är förfärligt hvad den konsulinnan är obildad.

FRUNTIMRET. Det hörs att hon kommit från bakugnen! — Går herr kongl. sektern med?

PUDELKRANS. Ja . . . jag ämnar mig till biljarden! . . . och om jag får lof att göra sällskap! (*de gå till höger*).

FRIHERBINNAN (*till Anna*). Jag tror det vore bäst

att låta dem först få en förklaring med hvarandra, innan ni tala vid Alma. (till *Edvard*) Eller hur, *Edvard*?

HJELM. Ja, det är också min tanka!

FRU ETTIG (till Evald). Nå ja, vi ä' ju i alla fall slägt . . . och efter som *du* vill, *Evald* . . . så säger jag *du*, efter som *du* tillåter att jag kallar dig *du!* (sakta till *Ettig*) Det der skall sticka i näsan på badsällskapet!

ETTIG. Ja visst, *Malin* lilla! (afsides) *Gumman* är förtjust!

CLARA (till friherrinnan). Men huru få bort fru *Ettig*?

FRIHERRINNAN (leende). Åh, det åtar jag mig . . . jag kan ju också få vara med i er lilla intrig . . .

HJELM. Gerna, min bästa svärmor!

FRIHERRINNAN (till fru Ettig). Går fru konsulinnan hem?

FRU ETTIG. Jaha . . . jag tänkte det! (till *Ettig*) Ser du! den stolta friherrinnan kommer genast!

FRIHERRINNAN. Nå, skulle inte vi då kunna göra sällskap allasammans? . . . Jag tycker så mycket om att få prata litet med muntra och trefliga människor!

FRU ETTIG. Ja det är alldeles som jag det . . . och vet friherrinnan . . . (de samtala sakta).

EVALD (nära Ettig). Att jag inte skall kunna få säga ett ord åt *Alma*!

ETTIG (som hört hans ord). Bjud min gumma armen . . . *Alma* kommer nog med!

EVALD (sakta). Tror du? . . .

ETTIG (likaså). Ja jag skall söka hålla kvar *Valter*!

EVALD (till fru Ettig). Får jag erbjuda tante min arm?

FRU ETTIG. Rysligt gerna, lilla *du!* (till friherrinnan) Han är för söt, den baron *Evald* . . . och vi ä' då så goda vänner, så! . . . (fattar *Evalds* arm, och vänder sig till *Alma* som under tiden stått kallt samtalande med sin man) Kommer du nu, *Alma* lilla?

ALMA (*ämnar gå*). Jag! . .

VALTER (*hastigt*). Alma har lofvat att göra en promenad med mig!

ALMA (*förvånad*). Jag? . . .

VALTER. Ja, minns du inte det, min vän? (*afgörande till fru Ettig*) Vi komma efter! (*Alma, kufvad af hans ton, sätter sig på en af bänkarne*).

Fru ETTIG. Som ni behagar då! . . . (*till Ewald*) Kom då lilla Ewald! Ettig! nu kan du få fara ut och fiska!

ETTIG. Ja, jag tänkte just det!

EWALD (*för sig*). Fördömdt . . . jag är lurad!

CLARA (*till Friherrinnan*). Tack mamma!

FRIHERRINAN. Kom nu, mina barn! (*de gå till höger, Anna och Friherrinnan, Hjelm och Clara, arm i arm*).

Fru ETTIG. Dränk dig inte Ettig! (*till Ewald*) Gud gifve att du vore min måg, lilla Ewald . . . för den der Valter, det är då en riktig tyrannist! (*de gå efter de andra*).

ETTIG (*glad*). Gud ske lof att jag är af med min gamla drake på en stund! Det kostar, men så smakar det också . . . (*till Valter och Alma*) Tänker herrskapet ha' en liten tète-a-tète?

VALTER (*kort*). Hvad rör det dig?

ETTIG. Inte en smul . . . adjö med er, ömma turturduvor! (*afsides*) Jag är säker om att det blir grål af! (*skyndar ner till båten*) Seså Olagus! lägg nu ut, och må torskarne akta sig!

ENA BÅTKARLEN (*gör i ordning*). Åhja, di aktar sig nog, tänker je! (*de lägga ut*).

ETTIG (*sjunger*).

Så han seglade kring på det ödsliga haf, etc. etc.
(*Båten försvinner*.)

Sjunde Scenen.

ALMA. VALTER.

ALMA. Sedan vi nu äro allena, och du inte mera bör ha' någon fruktan för att träda det passande för nära . . . kan jag få veta, hvarföre du förbjöd mig att följa min mor!

VALTER (*sätter sig bredvid henne*). Derför att jag har något att säga dig, Alma!

ALMA. Och är det så angeläget att det inte kunde uppskjutas tills vi kommo hem?

VALTER (*allvarligt*). Nej, Alma . . . det kan inte mera uppskjutas! Vår ställning till hvarandra måste blifva klar!

ALMA. Den är det redan! Efter det svar jag nyss fick då du vägrade mig din arm, inser jag allt för väl att om du någonsin älskat mig, så är den tiden länge sedan förbi.

VALTER. Jag var då uppretad . . . jag visste inte hvad jag sade . . . och lika sannt som jag ångrar min öfverilning, lika upprigtigt ber jag dig förlåta den.

ALMA. Hvad bryr du dig om min förlåtelse?

VALTER. För Guds skull, Alma! inte denna kalla och isande ton . . . stunden är afgörande för hela vår framtid!

ALMA. Afgörande var det svaret jag nyss fick! Efter det vet jag helt och hållet hvad jag har att vänta!

VALTER (*stiger upp, otålig*). Glöm då en gång de der olyckliga orden . . . och tro att jag vill söka försona allt hvad jag brutit . . . Men om jag också varit tanklös och oförståndig, har du väl varit den maka som kunnat återföra mig till känslan af mina pligter?

ALMA. Valter! du har ingen rättighet att föra ett sådant språk . . . och hade jag trott att jag skulle blifva så olycklig . . .

VALTER *Olycklig?*

ALMA. Ja, anser du kanske att jag bör uppfatta som en lycka din ständiga köld, din frånvaro, dina förebråelser om någon annan visar mig den uppmärksamhet som jag hade rätt att fordra af min man? Skulle jag kalla för en lycka vårt nuvarande lif, då jag jemför det med vår förlofningstid och de första månaderna af vårt äktenskap? Om jag hade trott min mors ord...

VALTER (*häftigt*). Alma! tala inte om din mor!

ALMA. Hvarför inte? Är det därför att hon älskar mig, som du vill skilja oss åt... ty jag har nog märkt huru opassande och kallt du bemöter henne. Jag är inte blind för hennes fel, men hon älskar mig högre än du någonsin gjort... och utan hennes råd skulle jag väl varit ännu mera tyranniserad af dig än jag redan är!

VALTER. Alma! låt oss stanna här, innan vi båda gå för långt... din mor i all ära, men i mitt hus vill jag vara herre... jag vill och skall aldrig tillhöra de äkta mäns antal som gift sig med en hel familj, i stället för med *en* medlem derutaf... och älskar du mig inte nog att uppoffra din mor och hennes råd för mig, så är vårt äktenskap endast en lögn!

ALMA. Jag förstår mycket väl hvart du syftar... du vill att jag skall stå alldeles ensam... att jag endast skall bero af dig... men kom ihåg att det är *min* mor som du har att tacka för...

VALTER (*utom sig*). Alma! säg inte ut, eller vid Gud, du kommer att ångra dina ord!

ALMA (*trotsigt*). Jag vill se hur långt du skall kunna glömma dig!

VALTER (*med våldsamt tillkämpadt lugn*). Jag skall ingenting glömma. Jag har nu blott ett medel kvar för att försäkra din framtida lycka, och jag skall inte tveka att använda det!

ALMA (*slagen af hans ton och sätt med en viss oro som hon söker dölja*). Hvad menar du, Valter?

VALTER. Jag reser i morgon till Köpenhamn, och du stannar här hos din mor . . . jag tänkte ett ögonblick på att vi skulle gjort denna färd tillsammans, men jag erkänner gerna att jag icke har förtjent en så skön framtid. Efter ett års förlopp är du fri . . .

ALMA (*med ett utrop*). Skiljsmessa?

VALTER. Ja, Alma, det är det enda som återstår oss. Du är ung, rik, vacker . . . det vore ett brott af mig att för lifstiden kedja dig vid en make som skulle göra dig olycklig! Du skall snart finna ett annat och bättre stöd . . . och föredrager du att vara fri, så är ditt fädernearf, (*med tonvigt*) af hvilket jag icke användt något, tillräckligt att försäkra dig om en oberoende framtid . . . Jag går nu att träffa mina anstalter för resan, och i afton taga vi afsked af hvarandra . . .

ALMA (*upprörd*). Valter!

VALTER. Jag hoppas att detta steg skall göra dig försonlig, och att vi skola skiljas utan harm från hvarandra!

ALMA (*som förut*). Men Valter . . . betänk . . . hvad skall världen säga?

VALTER. Den skall gifva mig skulden . . . därför skola nog både dina och mina vänner sörja! Och jag skall inte beklaga mig öfver dess dom, ty jag har en gång lofvat att göra dig lycklig . . . och det är nu icke för tidigt för mig att infria mitt löfte! (*går hastigt till höger*).

Åttonde Scenen.

ALMA (*ensam, sjunker maktlös ned på en stol*). Skiljsmessa! . . . det är något i blotta tanken derpå som förintar mig! (*skyndar upp och bort till kulissen der Valter gick ut*) Valter! Valter! . . . Nej! han hör mig inte! . . . (*kommer åter ned på scenen*) Skiljsmessa? . . .

På något sådant har jag aldrig förr tänkt... (*efter en paus*) Han kan då verkligen skiljas från mig? Är jag så litet för honom? (*med vaknande trotsighet*) Nåväl! Kan han det, så förödmjucar jag mig aldrig så djupt att jag ber honom stanna! (*hastigt öfvergående, i det hon gråtande kastar sig ned på en stol*) Hvem skall råda, hvem skall hjälpa mig? (*hastigt fattad af en tanke i det hon springer upp*) Ah! nu vet jag! Anna! hon skall säga mig hvad jag hör göra! (*skyndar emot höger, men mötes i kulissen af Evald, som hastig inkommer*).

Nionde Scenen.

DEN FÖRRA. EVALD.

EVALD (*lifligt, i det han fattar hennes hand*). Hvilken lycka att jag träffade dig, Alma! Jag har hela dagen sökt att få säga dig utan...

ALMA (*utan att höra honom*). Har du sett Valter?

EVALD. Ja, jag mötte honom nyss... han ämnar i morgon resa till Köpenhamn... Ack Alma, hvilken lycka!

ALMA (*som förut*). Sade Valter det?

EVALD. Nej... jag vet det utaf Stjerné... han reser verkligen!

ALMA (*afsides*). Det är således intet tvifvel mera! (*högt*) Och det gläder dig... hans bror!

EVALD. Ja visst... det tjusar mig... det gör mig vansinnig af glädje... ty Alma, du vet det längesedan, jag älskar dig! (*söker fatta hennes hand*).

ALMA (*stöter honom tillbaka*). Du... älskar mig? din brors hustru?

EVALD. Än sedan?... Nog vet du det Alma... nog har du märkt min böjelse för längesedan... hvarför skulle du annars uppmuntrat mig?

ALMA. Jag?...

EVALD. Ja visst!... har du inte beklagat dig öfver Valter... har du inte bedt mig hålla dig sällskap när han varit borta... har du inte alltid emottagit mig med smålöjen och upptagit min hyllning som en rättmätig tribut?

ALMA (*utom sig af harm och smärta*). Låt mig gå!

EVALD (*ställer sig i vägen för henne*). Inte förr än jag fått ditt svar, Alma!

ALMA (*med utbrott*). Jag afskyr och föraktar er!

EVALD. Du ljuger Alma... du älskar mig!

ALMA. Jag älskar endast min make... och om jag till detta ögonblick varit blind, så har ni, min makes broder, nu öppnat mina ögon! (*då Evald vill närma sig*) Väga inte att närma er... väga inte att följa mig... ty då återoppar jag min makes beskydd, — jag yppar för honom all er läghet!

EVALD (*förvirrad*). Alma... min svägerska... för allt i världen...

ALMA. Endast på ett vilkor vill jag tiga dermed: nemligen om ni lofvar mig att aldrig mera yttra ett ord om en böjelse som förnedrar er sjelf, på samma gång som den gör mig till den brottsligaste bland hustrur! (*skyndar ut till höger*).

Tionde Scenen.

EVALD. Sedan STJERNE.

EVALD (*alldeles förbluffad*). Hvad kommer det åt henne?... (*förargad i det han kastar sig ned på en bänk*) Mätte fan ta' alla koketta och nyckfulla fruntimmer! Här har jag gått och förstört min tid med att slå för min svägerska... medan en mängd unga, vackra flickor laggt ut sina nät för mig... Ah! vänta bara! jag skall hämnas... ja! det skall jag!

STJERNE (*från höger, skrattande*). Ha-ha-ha! det är charmant! Hör du Evald!... jag har någouting att

tala om för dig... en saga nr tusen och en natt. Ha-ha-ha! om du kunde gissa!

EVALD (*otdlig*). Hvad är det?

STJERNE. Här ha kommit nya badgäster. Kan du gissa hvilka?

EVALD. Hvad rör det mig?

STJERNE. En brukspatron Larssén med fru och dotter.

EVALD. Än sedan!

STJERNE. Från är din gamla flamma!

EVALD. Hvad säger du? Hvilkendera i ordningen?

STJERNE. Carlbergssflamman... lilla Isabella!

EVALD. Isabella? Här då hela pensionen stämmt möte här i sommar!

STJERNE. Så ser det ut. Herrskapet ä' nygifta och resa nu för att roa sig.

EVALD. Nygifta... och du talade om fru och dotter.

STJERNE. Ja, brukspatron har en dotter med ett föregående gifte. Kom med så gå vi neråt... jag vet hvar de bo, och du kan kanske få se din forna för-tjusning!

EVALD (*afsides*). Isabella kommer alldeles som hon vore kallad! (*högt*) Jag går med dig. Har du sett henne?

STJERNE. Nej, inte ännu.

EVALD. Jag kan undra om hon bibehållit sig? Hon var fan så vacker den tiden jag var kär i henne! (*de gå till höger*).

Elfte Scenen.

BRUUS. MAJOREN (*från vänster*).

MAJOREN (*i det han sätter sig*). Se så der ja!... det var en skön promenad! Tack värdster, för det

ni förde mig till de der fiskarstugorna... jag prutar aldrig på ostrom mer!

BRUUS. Nå, då ha vi alltid någon vinst af vår gång... men farväl nu, major! Jag söker upp min lilla hustru.

MAJOREN. Stopp litet! Kan inte magistern vara ifrån henne en timma utan att se så der hjertängslig ut?

BRUUS. Nej, jag har blifvit bortskämd nu! Vet majoren att en ung qvinna, som gifter sig med en sådan karl som jag, behöfver åtminstone aldrig frukta att bli öfvergifven af sin man.

MAJOREN. Hur så?

BRUUS. Nej, han är för rädd att förlora henne... och för tacksam att vilja bedraga henne.

MAJOREN. Det syns på er att ni är lycklig, ni gamle grålmakare!

BRUUS. Ja, gör det inte? Jag skrattar, jag pratar, jag är inte hälften så elak som förr. Allt det der är Annas förtjenst, hon har lärt mig bättre än tiotusen folianter kunnat göra det, att en god hustru är mer än allt guld, all glans i världen.

MAJOREN. För fan! sådan värme! Men hur har den lilla underlärarinnan i en dålig pension kunnat uträtta allt detta?

BRUUS. Genom kärlek och äkta, sann qvinlighet. Det fins blommor så ädla, att ingen drifbänk kan förvekliga och förkonstla dem. En sådan blomma hade Försynen gömt åt min vinter, ock kan jag göra mindre för att tacka den, än att bli människa igen?

Tofte Scenen.

DE FÖRRE. LARSSÉN (*från höger*).

LARSSÉN (*med en fruntimmersschal på ena armen och en kappa på den andra*). Här måtte vara paviljongen? Då väntar jag här på Isabella och dotter

min! (*pustande*) Herre Gud! jag undrar hur det står te' med hvetet hemma? och om röda oxen är frisk igen?... (*får se de förra*) Jaså, här är folk förut, ser jag!

BRUUS (*vänder sig om*). En ny badgäst förmodligen! (*ser på Larssén*). Den der karlen tycker jag att jag har sett förut.

MAJOREN (*stiger upp*). Ja, så förefaller det mig också.

LARSSÉN (*betraktar Bruus; slutligen utbrister han gladt*). Nå, så förbanna mig är det inte magistern!

BRUUS. Minnsann tror jag inte att det är inspektor Larsson!

LARSSÉN. He-he-he!... inte så alldeles... brukspatron Larssén... he! så heter det nu för tiden! Tjenare! hur står det till?

BRUUS. Tackar! Hur mår brukspatron sjelf?

LARSSÉN. Mycket bra annars... men si, när man är nygift... he-he!... så har man sina ambarrader! Men är det inte major Hjelm? Jo! mjukaste tjenare!

MAJOREN. Tjenare!

LARSSÉN (*skakar hans hand*). Tack som sju tusan för sist! Det var på pensionsexamen det! Det var förbannadt roligt att jag träffa bekanta... för si den här badsession, den var jag inte mycket med om... men hustru min och dotter min skulle prompt sta' och plaska sig i saltvatten.

BRUUS. Kors att brukspatron gift om sig!

LARSSÉN. Ja... hvad tusan skulle jag göra... se'n jag blef brukspatron och fick nytt "korplogi", så behöfde jag en som kunde vara fin värdinna också... och jag har en hustru som ser ut som fan så bra... ska' herrarne tro! Ja, magistern känner 'na nog, han.

BRUUS. Jag?

LARSSÉN. Ja visst! Ha-ha-ha! det är lilla Isabella, som va' i pension hos mamsell Palmén.

BRUUS (*yttret förvånad*). Hvad? Är Isabella er hustru?

LARSSÉN. Jo, ditåt lutar det.

MAJOREN. Det var en högst oväntad nyhet!

LARSSÉN. Jo-jo, man flatterar sina vänner ibland med sådana der småsaker! — Ja-ja, uppriktigt sagdt, så fan ta' mig jag vet rätt sjelf hur det gick till . . . men si, först var flickan nere hos mig den der sommaren, och så kom jag i affärer med fadren, men så dog han, och det fanns ingenting att få . . . och flickan va' så godt som förlofvad med en rik grosshandlare; men så när han fick veta att det inte fanns multum, så gaf han henne tusan . . . och jag tyckte att jag gerna kunde få något för mina pengar, och så tog jag flickungen, och strök öfver reverserna. Och så var den affären klar!

BRUUS (*till majoren*). Sköna affärer! (*sögt*) Och brukspatron är lycklig?

LARSSÉN. Hm! ja . . . det förstås . . . hustru min är vacker och fin och gentil . . . och det är som en hel gästgivargård hemma se'n vi blef gifta, . . . och det tycker jag om, för si, jag har råd te' se folk hos mig, och jag gör allt hvad hon vill . . . och allt hvad hon pekar på, det får hon, och så kallar hon mig "sin gamla gris" — och det tycker jag om! He-he-he!

BRUUS. Nå, Erika då?

LARSSÉN. Jo, det skall magistern se, det är fan till flicka te' ha' hufvu'! Hon ä' så qvick och så bildad, så jag rakt af skäms för henne, — det gör jag! Herarne skulle höra henne när det ä' främmande hemma . . . se, då går jag alltid ner till mig i flygeln och låter qvinfolkena göra honnörrerna, för si, Erika, den qvicka ungen, säger alltid se så här: "Du är för dum att vara ibland fint folk, pappa . . . gå du din väg!" Ha-ha-ha, det säger hon . . . och det gör jag, för jag vet att hon har rätt . . . Ja, det är en märkvärdig flicka!

BRUUS. Hon lofvade mycket i pensionen redan.

LARSSÉN. Jo, det tror jag det... och den som en gång får henne till hustru, den behöfver både näbb och klor... för, si qvick är hon!... (*går uppåt fonden*) Men det var tusan hvad de dröja! (*ser utåt*).

MAJOREN. Hvad sägs om det der, magister?

BRUUS. Jo, den der stackars karlen är att beklaga... han har fått betala för oss allasammans.

LARSSÉN. Se der komma de... men hvad tusan är det för unga herrar som är med dem? (*svänger schalen utåt, ropande med ljudlig stämma*) Morgens, morgens min gumma, du! här har du din lilla gris!

Trettonde Scenen.

DE FÖRRE. ISABELLA och ERIKA (*i eleganta toiletter, följda af* EVALD och STJERNE.

ERIKA (*till Stjerne, i det de inträda*). Herr kammarjunkare! ni må inte tro att ni har en liten pensionsflicka för er! Den tiden är förbi, och som ni ser, så är jag nu stor! (*till Larssén*) Kära pappa, hur kan man ställa sig och vifta med en schal?

LARSSÉN. Jo, nog går det an! (*till Isabella*) Hur är det med dig, mitt lilla gryn?

ISABELLA (*vårdslöst*). Bra! Se här, håll i min "en-tous-cas" (*sakta till honom*) och blanda dig inte i vår konversation, hör du det?

LARSSÉN (*sakta*). Ja, min gumma lilla... mer hör du, hvad är det för herrar?

ISABELLA (*sakta*). Det är en baron och en kammarjunkare som vi känna från pensionen! (*presenterar*) Baron Evald Stålsköld och kammarjunkaren Stjerne — min man, brukspatron Larssén!

EVALD och STJERNE. Herr brukspatron... mycke angenämt...

LARSSÉN. Tjenare! tjenare! god fierrar! Det var roligt att mina fruntimmer fick något sällskap! (*i de*

han går till Majoren och Bruus) Nå, hvad säger herrarne om hustru min? och dotter min sedan?

BRUUS (*med tonvigt*). Joo, de ä' nog galanta!

ERIKA (*koketterande till Stjerne*). Såå! kammarjunkaren tycker att jag har växt till mig?

STJERNE. Det är för litet sagdt! Ni är förtjusande!

EVALD (*sakta till Isabella*). Isabella! om ni visste hvilken sorg jag erfar vid att återse er som en annans maka.

ISABELLA (*likaså*). Tyst! herr baron! Hvad ni än må säga, så tror jag er inte... Jag är mycket ond på er!

BRUUS (*i det han går fram*). Mjukaste tjenare mina damer! Har jag den äran att vara igenkänd?

ISABELLA. Jag vet verkligen inte... jag tycker...

ERIKA. Kors! det är ju gamla magister Bruus! (*går till honom och slår honom värdslost i handen*) Tack för sist, magister!

BRUUS. Nå, lilla Erika känner igen sina gamla vänner... det fågnar mig!

ERIKA (*med en knyck på hufvudet*). Lilla Erika? Jag får upplysa magistern om att det är slut med pensionen nu.

BRUUS. Jaha... men nog sitta lärdomarna kvar, det ser jag!

ERIKA (*spetsigt*). Ja, annars hade ni väl varit en dålig lärare!

LARSSÉN (*till Bruus*). Nå, hvad tycks? Ä' hon inte fanken så qvick, den flickan?

BRUUS (*torrt*). Jo... qvick, som en olycka! (*vänder sig ifrån dem och går uppåt fonden med majoren*).

ERIKA. Hör du, pappa, vi resa härifrån till en annan badort, och det i morgon dag!

LARSSÉN (*förvånad*). Hvarför det, barn lilla?

ERIKA. Jag hörde att Clara, Alma och Anna ä'

här, och det är så tråkigt att träffa skolkamrater som minnas när man var liten! Eller hur, Isabella?

ISABELLA. Ja, inte tycker jag mycket om att se dem!

STJERNE (*som sett utåt i fonden*). Seså, här kommer nu hela badsällskapet. Det skall bli en utfärd på sjön!

ERIKA (*sakta till Isabella*). Det skall ändå bli roligt att se hur de ta' sig ut som fruar. Ack hvad det är förargligt att jag inte skall ha en fästman åtminstone.

Fjortonde Scenen.

DE FÖRRE. FRU ETTIG. FRIHERRINNAN. HJELM. CLARA. ANNA. ALMA. VALTER. PUDELKRANS. BADGÄSTER. (*Inkomma efter hand, först Anna, Alma och Clara, sedan Friherrinnan, Valter och Hjelm; derpå fru Ettig och Puddelkrans etc.*)

BRUUS (*går emot Anna*). Ändtligen kommer du, min lilla Anna!

ANNA (*leende*). Har du längtat efter mig?

BRUUS. Ja visst, min snälla hustru!

ALMA (*med förändradt väsen, i det hon fattar Bruus' hand*). Det är mitt fel att Anna dröjt... ack, herr magister! om ni visste hvad jag har mycket att tacka henne för!

BRUUS. Det gläder mig att så är! Då ä' vi två som stå i skuld hos henne. (*i det han för dem alla tre neråt scenen och visar dem Isabella och Erika*) Men se här, mina damer, träffa vi gamla bekanta! (*saktare*) som blifvit betydligt utbildade se'u vi sågo dem sist.

CLARA (*glad, i det hon skyndar fram till Isabella och Erika*). Hvad ser jag! Isabella och Erika! Hvad det var roligt att se er!

ALMA (*likaså*). Så mycket mera som det var så oväntadt!

ERIKA. Ja, vi väntade heller inte att få träffa er! (*Spefullt, i det hon presenterar Isabella*) Här får jag

presentera för er min ~~svöta~~ ~~lilamma~~ ~~con~~ ha-ha-ha! det väntade ni väl inte?

ANNA (*jörvånad, likaså Clara och Alma*). Hvad, har Erika fått styfemor?

ERIKA (*nigande för henne*). Ja, det fins flera gubbar än magister Bruus som vilja ha unga fruar! — I alla fall är jag mycket nöjd med att Isabella blef min styfemor, ty henne behöfver jag åtminstone inte ha någon respekt för.

LARSSÉN (*skrattande till Bruus*). Ha-ha-ha! det är fan till hufvu'!

BRUUS (*slår honom på axeln*). Jaa! Lyckliga far!

ISABELLA. Nå, vi kunna helsa ifrån mamsell Palmén...

ERIKA. Nej, förlåt mig, ifrån fru Dogmér!

CLARA, ALMA och ANNA. Fru Dogmér?

ERIKA. Jaha! hon har gift sig hon också! Vår nitiske religionslärare har fått sig ett godt pastorat nere i Småland, och hans fru fortsätter med att ha pension på landet... vi träffade dem på ångbåten till Jönköping... (*till Alma, visande på fru Ettig, som nyss inkommit i sällskap med Puddelkrans*) Är det inte fru baronessans mamma?

ALMA. Jo... (*till fru Ettig*) Känner mamma igen våra f. d. pensionskamrater!

FRU ETTIG. Ja, herre Gud, jag tycker nästan att...

LARSSÉN (*går fram*). Ta' mig tusingen ä'ke det fru Ström! Tjenare!

FRU ETTIG. Konsulinnan Ettig — om herr inspektoren är god och kommer ihåg...

LARSSÉN. Brukspatron Larssén, om frun behagar, så ä' det qvitt!

ERIKA (*till Alma*). Jaså, du har fått styffar, du Alma? Det är märkvärdigt hvad gammalt folk gifter sig mycket nu för tiden!

FRU ETTIG (*stött*). Gammalt folk... hm! det är inte märkvärdigare det, än att inte ungt folk vet hvad

det vill säga att... att... (vänder sig till Puddelkrans) Nu känner jag igen den impertinenta ungen!

EN HERRE. Mitt herrskap! båtarne äro färdiga till utfärden! Vi embarkera här bredvid till venster! (alla börja begifva sig af ut till venster).

STJERNE (till Erika och Isabella). Kom då, mina damer! Kom, herr brukspatron!

LARSSÉN. Jag tackar! (till majoren och Bruus etc.) Tjenare! (till Isabella) Tag min arm, mitt gryn lilla!

EVALD (sakta). Isabella!

ISABELLA. Tack, min vän... men baron Evald har redan erbjudit sig att vara min kavaljer!

LARSSÉN. Jaså... nå då följer jag väl med som femte hjulet under vagnen!

ERIKA (till Alma och Clara). Fara ni inte med? Jaså! adjö med er då. (till Stjerne) Nå, herr kammarjunkare! bjuder ni mig inte armen?... Seså, pappa, kom nu... men det är häst att du sätter dig i fören, annars pratar du så mycket dumheter! (går med Stjerne, Isabella och Evald).

LARSSÉN. He-he-he! det är fan hvad hon är qvick! (lunkar ut efter).

FRU ETTIG (som talat med Puddelkrans). Det är en skön dotter! (till Alma) Kommer du med, Alma lilla?

ALMA. Tej, tack, mamma, jag stannar här hos min man!

FRU ETTIG. Nå, som du vill... Men hvar är baron Evald... min lilla baron?

BRUUS. Han följde nyss med brukspatronessan!

FRU ETTIG. Nå, det skall han ha för, det lofvar jag honom! Far kunglig sektern med?

PUDELKRANS (närmar sig för att fråga hvad hon sagt). Hvad beha...

FRU ETTIG (tror att han vill bjuda henne armen, och fattar den hastigt). Tackar ödmjukast!

PUDELKRANS (*afsidet, med en grimace*). Hm! det var inte meningen! (*de gå*).

Femtonde Scenen.

FRIHERRINNAN. MAJOREN. BRUUS. HJELM. VALTER.
ANNA. CLARA och ALMA.

CLARA (*till Hjelm*). Stackars Isabella! Stackars Erika!

HJELM. Du har rätt, min Clara, de äro mycket att beklaga!

VALTER (*för Alma med sig ned på högra sidan*). Alma! hvarför följde du inte din mor?

ALMA (*i det hon blygt ser upp på honom*). Jag ämnade besörja förberedelserna till vår resa i morgon.

VALTER. Vår resa?

ALMA. Ja, Valter... vår resa... ty inte sannt, vi följas åt... du öfverger inte din Alma?

VALTER (*sluter henne förtjust i sina armar*). Aldrig, min älskade! Hvad har jag att tacka för denna lyckliga förändring?

ALMA (*visande på Anna*). Hennes råd!... hon har öppnat mina ögon!

VALTER (*går fram till Anna*). Min fru... ni ser mig djupt böjd inför er... af blygsel och af tacksamhet! Er, som jag en gång tanklöst förolämpade, har jag nu att tacka för mitt lifs lycka!

ANNA (*räcker honom sin hand*). Herr baron! gör Alma lycklig, och ni har försonat allt!

FRIHERRINNAN. Och jag lyckönskar hjertligt till försoningen!

MAJOREN (*till Bruus, i det han visar på de båda paren, Hjelm och Clara, och Valter och Alma*). Nå, gamle pensionshatare, hvad sägs om resultatet?

BRUUS (*vänder sig om och visar på den första båten, som nu far förbi, och i hvilken sitta Isabella,*

Erika, Evald och Stjerne akterut, samt Larssén ensam i fören). Ja, gamle major, hvad sägs?

MAJOREN. Stopp! låt oss inte se tillbaka... låt oss se framåt, det är tidens lösen!

BRUS (omfattande Anna). Jaja! tre blommor som inte mistat sitt doft... det är ett resultat som drifbänken inte visar alla dagar!

(Ridån faller.)

Svenska Theatern.

Öre.	N:o	Öre
Magister Bläckstadius. Lustspel.	50.	46. En midsommarnatt i Dalarne. 50.
Läkaren. Skådespel i 4 akter.	75.	47. En natt i Falkenberg. 50.
En födelsedag på gäldstugan.	50.	48. En god uppfostran 50.
Rika morbror. Lustspel.	50.	49. Aprinarrit. 50.
Engelbrekt och hans Dalkarlar.	75.	50. För sent! 50.
Stockholm, Westerås och Upsala.	50.	51. I Bohuslänska skärgården. 50.
Herr Dardanell och hans upp- tåg på landet.	50.	52. Kusinen eller Studentäfventyret. 50.
1846 och 1946.	50.	53. Blekingsfickan. 50.
Jernbäraren. Skådespel.	50.	54. Tiggarfickan. 50.
Hittebarnet. Lustspel.	50.	55. Den grå paletån. 50.
Positivhataren.	50.	56. Lefve fä fångan! 50.
Jenny eller Angbåtsfärden	35.	57. Nyårsnatten på Mosebacke. 50.
Samtl. af A. BLANCHE.		58. Valborgsmesso-aftonen. 75.
Mäster Smith, af J. Jolin. 1: —		59. En Hufvudpassion. 50.
Det Otroliga, af K Kullberg.	50.	60. Huru tiden förändrar 50.
Femhundra riksdaler banko, af M. Cramær.	50.	61. Mitt andra Jag, af Säfström. 50.
En halfmillion. Lustspel af dens.	50.	62. "På Gröna Lund". 75.
Symasellerna, af dens.	75.	63. Hyresgäst och Husegare. 50.
Barnhusbarnen, af J. Jolin. 1: 35.		64. Tomtegubbarna, af Hedberg. 35.
Bröstkaramellerna, af dens.	50.	65. Elfjungfrun. 75.
Flickorna på Söder	50.	66. Min hustru vill så ha det. 50.
En revolution i månån	50.	67. Den Ondes besegrare. 75.
Profbladet eller Frihetens lön.	35.	68. En bengalisk tiger. 50.
Polkander i Stockholm.	50.	69. Blått och Dunder. 50.
Carl XII vid Pultava eller		70. Andra tider, Andra seder af X. 50.
Sista resursen.	50.	71. Tre för En, efter Bögh. 50.
Tidens strid.	50.	72. Bark, Park och Stark. 50.
Polkander och hans fru.	50.	73. Det höga C. 50.
Döden Fadder, af Blanche.	50.	74. Doktorn och Apothekaren. 50.
Komedianterna, af dens.	50.	75. "På kärlekens vingar". 50.
Den politiske kocken, af dens.	50.	76. Majorskans krinolin. 50.
Flickorna på Norr.	50.	77. En kopp thé. 50.
Efter 50 år, af Topellius. 1: 50.		78. Han reser för att roa sig. 50.
Gustaf Adolf och Seaton	75.	79. Den sällsynte ynglingen. 25.
Ennyårsmorgon i Storkyrkotornet	35.	80. Allas vår tant. 50.
Lilla Apan. Vådevill.	25.	81. Nyårs-komitén. 25.
En knalleffekt.	35.	82. Den resande studenten. 50.
Örebro fä fånga, af J. Jolin.	50.	83. Den tankspridde. 25.
Hin Ondes gåfva, af F. Hedberg.	50.	84. Sanningsvännen. 25.
Min vän Löjtnanten, af dens.	50.	85. Calle Glader. 25.
När man inte har pengar.	50.	86. En gammal gosse 50.
Också en Profet.	50.	87. En svartsjuk tok 50.
Och ändå rör det sig.	35.	88. Ett studentputs. 25.
Fyra dagar af konung Gustaf		89. Mamsell Garibaldi. 25.
III:s regering.	75.	90. Den svaga sidan. 50.
Tidningsskrifvaren.	75.	91. Ett äfventyr i Humlegården. 50.
Läsarepresten.	75.	92. Bror Jonathan. 50.
Längtan efter äfventyr.	75.	93. Riksdagsmannen. 25.
		94. Slutbålen. 25.
		95. På Hasselbacken. 25.

<i>Frieri och förställning.</i>		50.	117. <i>Till tings! Till tings!</i>
1. <i>Mumbo-Gumbo-Gonggong.</i>	50.	118. <i>Jag ber tusen gånger om förlåtelse!</i>	5
98. <i>Ung-Hanses dotter.</i>	1: 25.	119. <i>Vi äro alla lika</i>	5
99. <i>Herre! Var så god och etc.</i>	50.	120. <i>En Söndag på Amager.</i>	5
100. <i>Majkungen.</i>	25	121. <i>De begge Pomaderna</i>	5
101. <i>Kröningsfesten.</i>	25.		
102. <i>När man inte har möbler.</i>	50.		
103. <i>Orpheus i underjorden.</i>	50		
104. <i>Slutbale N:o 2.</i>	30.		
106. <i>Ännu en gång "Den svaga sidan"</i>	25.		
106. <i>Sällhet på flaskor.</i>	25.		
107. <i>Carl Sabelträff och hans rivaler.</i>	25.		
108. <i>Trollflaskan.</i>	50		
109. <i>Frun af stånd och frun i ståndet.</i>	75.		
110. <i>Malins korgar, af A. Säfström.</i>	25.		
111. <i>Sven och liten Anna.</i>	50.		
112. <i>Aldrig för sent.</i>	75.		
113. <i>Två unga löjtnanter.</i>	25.		
114. <i>Inte en smula jalouz.</i>	25.		
115. <i>Ulla skall på bal.</i>	25.		
116. <i>Giftbägaren.</i>	75.		

Särskildt utgifne äro:

<i>Sommaräventyr på Djurgården.</i>	2
<i>Homeopatisk kur.</i>	1
<i>Min lyckliga stjärna, af Scribe.</i>	.
<i>Maskeraden i vindskammaren.</i>	.
<i>Studenten och hans älskarinna.</i>	.
<i>Amulettén eller Ett paradís på vinden.</i>	.
<i>Lilla Bertha.</i>	.
<i>Min hustrus andré man.</i>	.
<i>Malins bröllop, af Säfström.</i>	.
<i>Rosen på Kungsholmen.</i>	.
<i>Dottersonen.</i>	.
<i>Grannarne, af Blanche.</i>	.
<i>Nipperboden, af Säfström.</i>	.

PAMPHLET BINNER

SPRINGFIELD, N. Y.

STEAKMAN, CARR

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

Syracuse, N. Y.
Stockton, Calif.

Y129696

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn